

Årsrapport 2009

Ringerikes Sparebank | 176. forretningsår

SpareBank
RINGERIKE

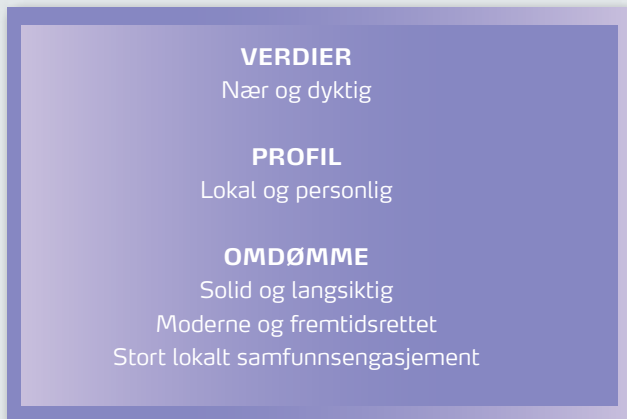

Innhold:

Visjon, forretningsidé og hovedmål	4	SpareBank 1-alliansen	11
Adm. banksjefs kommentar	5	Styrets beretning	12
Nøkkeltall og definisjoner	6	Resultatregnskap	22
Viktige hendelser i 2009	9	Balanse	24
Bankens rammebetingelser	9	Noter	26
Lokalkarkedet	10	Beretninger	47
Markedsposisjon	10	Eierstyring og selskapsledelse	49
Satsingsområder	10	Vedtekter	53
Digital kanaler	11	Fordeling av overskudd	56
Samfunnsengasjement	11	Organisasjonsplan	57

Visjon:

Ringerikes Sparebank skal være den anbefalte og ledende banken i Ringeriksregionen.

FORRETNINGSIDE

Ringerikes Sparebank skal være en lønnsom, selvstendig, lokal sparebank primært rettet mot Ringeriksregionen. Banken skal tilby finansielle tjenester til personkunder, små og mellomstore bedrifter, landbruket og offentlig sektor i bankens virkeområde.

HOVEDMÅL:

Økonomi

- Ringerikes Sparebank skal gjennom lønnsom drift trygge bankens soliditet, for derved å opprettholde konkurransekraften på lang sikt.
- Egenkapitalforrentning skal være 4 %-poeng over renten på 3 – 5 års statsobligasjoner.
- Bankens ordinære kostnader skal holdes innenfor 50% av samlede inntekter, eks. kursgevinster.
- Bankens innskuddsdekning (innskudd i % av brutto utlån) skal være minimum 60 %.
- Bankens årlige tap skal ikke overstige 0,2 % av utlånsvolumet i personmarkedet og ikke overstige 0,5 % av utlånsvolumet i næringslivsmarkedet.

Marked

- Ringerikes Sparebank skal ha personmarkedet som sitt største marked og ha som mål å opprettholde bankens ledende posisjon i dette markedet.
- Banken har som mål å opprettholde bankens sterke posisjon i næringslivsmarkedet (små og mellomstore bedrifter) og ønsker å være den foretrukne bank for næringslivet.

OVERORDNET STRATEGI

- Sterkt kundefokus gjennom nærhet til våre kunder. Bygge langsiktige kunderelasjoner basert på gjensidig tillit og lojalitet. Gjennom positivt omdømme medvirke til vekst for banken.
- Fremstå som en lokal kompetansebedrift – både overfor bankens kunder og ansatte - med en organisasjonskultur preget av verdistyring, arbeids glede, initiativ og kontinuerlig læring.
- En langsiktig selvstendighets-strategi som sikrer at beslutninger fattes nær kundene.
- Kostnadseffektiv drift med fokus på å øke andelen andre driftsinntekter.
- Stort lokalt samfunnsengasjement gjennom aktiv bruk av gaver fra banken.
- Stordriftsfordeler, kompetansedeling og produkttilgang gjennom deltakelse i SpareBank 1-alliansen.

BANKEN HAR FORMULERT FØLGENDE UTBYTTEPOLITIKK

Ringerikes Sparebank har som mål å skape overskudd som gir god avkastning på bankens egenkapital. Banken tar sikte på å gi et konkurransedyktig utbytte til sine egenkapitalbevisiere og vil tildele egenkapitalbevisierne et beløp av de årlige overskudd som tilsvarer egenkapitalbevisierens andel av egenkapitalen.

Ringerikes Sparebank – tradisjoner og omstilling

Det har vært et begivenhetsrikt år for Ringerikes Sparebank
– **historisk godt resultat og avtale om sammenslutning med Sparebanken Jevnaker Lunner og Gran Sparebank.**

Inngangen til året var preget av frykt. Sammenbrudd i islandsk økonomi, finanskrisen med etterfølgende krise-

pakker og nedgangskonjunktur i verdensøkonomien kombinert med svineinfluensa satte dagsorden. Det var en rekke negative nyheter som ga klare signaler på at vi har passert toppen i den lengste oppgangsperioden på mange år. Vårt distrikt ble også rammet blant annet gjennom nedleggelse av industriarbeidsplasser på Norema og Constructor.

Norge er imidlertid i en unik situasjon med solid offentlig og privat økonomi noe som gjør det mulig å dempe effekten av krisen. Styringsrenten ble satt ned og rentenedgangen var positiv i forhold til gjeldsbetjeningssevne. De lave rentene medvirket også til at aktivitet og vekst holdt seg oppe innenfor personmarkedet. I tillegg har mange av de som ble arbeidsledige, klart å skaffe seg annet arbeid. Investeringslysten i næringslivet har imidlertid vært noe mer avdempet.

Ringerikes Sparebank leverer, på linje med andre banker, et historisk godt resultat for 2009. Dette er vi meget stolte av. Rekordresultatet skyldes god underliggende bankdrift, lave tap på utlån og godt finansresultat. Det er hyggelig å konstatere at den underliggende bankdrift er meget bra, tatt hensyn til det lave rentenivået, tilfredstillende vekst, økte andre inntekter og ikke minst lave kostnader og små tap. I tillegg har inntekter på finansielle investeringer bedret seg med vel 30 mill. kroner fra fjoråret.

Banken har et stort og bredt samfunnsengasjement og en betydelig del av verdiskapningen føres tilbake til lokalsamfunnet. Dette er med å bygge bankens positive omdømme- og befeste posisjonen som en viktig samfunnsbygger i Ringeriks-regionen.

Av større prosjekter hvor banken har vært en betydelig bidragsyter inneværende år, kan nevnes badeanlegget på Helgelandsmoen og bygging av nytt inngangsparti på Ringerike Kultursenter. Sistnevnte ble offisielt innviet av kulturminister Anniken Huitfeldt den 21. januar i år. For øvrig gratulerer vi Hønefoss Ballklubb med opprykk til tippeligaen.

Ringerikes Sparebanks utvikling, vekst og soliditet hadde ikke vært mulig uten en helhjertet oppslutning fra våre kunder. Bankens visjon er å være anbefalt og ledende i Ringeriksregionen. Langsiktighet, stabilitet og forutsigbarhet har preget virksomheten. Ringerikes Sparebank fremstår som en kraftfull aktør i lokalmiljøet. Med 27.000 kunder og en markedsandel på nesten 50%, er vi den ledende banken i regionen. Vi legger stor vekt på tett samspill med kundene og utvikling av gode og langsiktige relasjoner. Målsettingen er at

kunden i møte med banken opplever at vi er

"lokal og personlig" og "nær og dyktig".

Det er hyggelig å konstatere – gjennom ulike målinger – at kundetilfredsheten er høy.

For at vi skal gjøre en god jobb ut mot kundene, er vi avhengig av dyktige medarbeidere. Disse er bankens viktigste ressurs. Bedriftskulturen er preget av godt samarbeid med dyktige og motiverte medarbeidere som arbeider mot felles mål. Bankhverdagen endrer seg raskt og det stilles store krav til resultater, omstilling og kompetanseutvikling. Jeg er stolt over hvordan bankens medarbeidere takler dette.

Året har vært preget av strategiske vurderinger og forhandlinger med nabobanker om å skape en sterk regional bank – SpareBank 1 Ringerike Hadeland. Banken vedtok å gå i forhandlinger med Sparebanken Jevnaker Lunner og Gran Sparebank med tanke på en sammenslutning. Bakgrunnen er ønsket om å legge grunnlag for en offensiv satsing for å møte morgendagens marked og konkurransesituasjon. Det forventes at det oppnås en sterkere konkurransekraft enn man i dag har hver for seg. Før jul ble det fattet enstemmig vedtak om sammenslutning i alle tre bankenes styrende organer. Det forventes nødvendige offentlige godkjenninger slik at fusjonen trolig vil få selskapsrettslig virkning fra sommeren 2010.

Samtidig med fusjonsavtalen etableres det tre solide, lokale sparebankstiftelser. Disse etableres med kapital som er bygget opp i den enkelte bank gjennom mange år. Sparebankstiftelsen Ringerike blir meget solid med en egenkapital på ca 825 mill. kroner. Stiftelsen vil investere sin kapital i egenkapitalbevis i SpareBank 1 Ringerike Hadeland. Utbytte på disse investeringene vil danne basis for gaver til allmennyttige formål. Stiftelsen vil videreføre sparebanktradisjonene med bidrag og stort engasjement i lokalsamfunnet.

Det er hyggelig å konstatere de positive reaksjonene på sammenslutningen fra kunder, ansatte, egenkapitalbevisiere og lokalsamfunn.

Under min ledelse vil jeg legge vekt på å ta vare på de verdier bankene står for, samtidig som vi må ta de utfordringer og muligheter som fremtiden krever av oss. Vi skal endre oss i takt med kundenes behov og skape en sterk bedriftskultur. Jeg gleder meg til å ta fatt på arbeidet med å skape en regional SpareBank 1 Ringerike Hadeland. Vi er godt rustet til dette med solid økonomi, motiverte og engasjerte medarbeidere samt langsiktige og gode kunderelasjoner.

Steinar Haugli
Adm. banksjef

Hovedtall:

RESULTATSAMMENDRAG (Hele tusen kroner)	2009	%	2008	%	2007	%
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	142 649	4,27	150 016	6,82	132 468	5,39
Netto andre driftsinntekter	66 697	2,30	23 536	4,62	37 812	3,24
Sum inntekter	209 346	1,96	173 552	2,20	170 280	2,15
Sum driftskostnader	97 751	1,35	95 001	1,40	84 703	1,37
Resultat før tap	111 595	1,54	78 551	1,15	85 577	1,39
Tap på utlån, garantier mv	6 464	0,09	6 476	0,10	-1 955	-0,03
Nedskr./revers. av nedskr. og gev/ tap på verdipapirer som er anleggsmidler	2 037	0,03	1 488	-0,02	77	-
Resultat etter tap	103 095	1,42	70 587	1,04	87 455	1,42
Skattekostnad	28 674	0,39	20 915	0,31	25 481	0,41
Resultat	74 421	1,02	49 672	0,73	61 974	1,00

NØKKELTALL (Hele tusen kroner)	2009	2008	2007
Lønnsomhet			
Egenkapitalavkastning 1)	8,4 %	5,8 %	7,5 %
Kostnadsprosent 2)	46,7 %	54,7 %	49,7 %
Kostnadsprosent korrigert 3)	50,8 %	50%	50,1 %
Balansetall			
Brutto utlån til kunder	6 560 661	6 655 209	6 033 310
Brutto utlån til kunder inkl. SpareBank 1 Boligkreditt og overf. valuta lån	7 597 392	7 078 761	6 166 342
Innskudd fra kunder	4 034 066	3 967 450	3 637 991
Innskuddsdekning	61,5 %	59,6 %	60,3 %
Utlånsvekst siste 12 mnd.	-1,4 %	10,3 %	12,5 %
Utlånsvekst inkl. SpareBank 1 Boligkreditt	7,3 %	14,5 %	14,9 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd.	1,7 %	9,1 %	8,0 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	7 263 688	6 807 029	6 175 544
Forvaltningskapital	7 149 936	7 131 104	6 524 766
Forvaltningskapital inkl. SpareBank 1 Boligkreditt og overf. valutalån	8 186 667	7 554 656	6 657 798
Tap og mislighold			
Tapsprosent utlån 4)	0,10%	0,10%	-0,06%
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,40%	0,40%	0,15%
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,28%	0,22%	0,33%
Soliditet			
Kjernekapital	896 757	842 695	836 039
Risikoveiet volum	5 128 150	4 830 213	4 689 955
Kapitaldekning (%)	16,4 %	16,4 %	16,9 %

(Hele tusen kroner)		2009	2008	2007
Egenkapitalbevis				
Eierandelskapital		50 000	50 000	50 000
Antall utstedte egenkapitalbevis		500	500	500
Børskurs ved årsslutt (kr)		140	122	155
Utjevningsfond		1,6	1,6	1,6
Overkursfond		10 277	10 277	10 277
Egenkapitalbevisprosent	5)	7,18	7,30	7,73
Resultat per egenkapitalbevis (kr)	6)	10,69	7,25	9,58
Utbytte per egenkapitalbevis (kr)		10,60	7,00	10,00
Bokført egenkapital per egenkapitalbevis	7)	123,81	123,73	123,73
Pris / Resultat per egenkapitalbevis (P/E)	8)	13,09	16,83	16,18
Pris / Bokført egenkapital (P/BV)	9)	1,13	0,99	1,25
Kontor og bemanning				
Antall kontor		4	5	5
Antall årsverk i bankdriften		70,2	74,1	71,5

Definisjoner

- 1) Resultat etter skattekostnad i % av gjennomsnittlig egenkapital
- 2) Driftskostnader i % av netto rente- og kredittprovisjonsinntekter pluss netto driftsinntekter
- 3) Driftskostnader i % av netto rente- og kredittprovisjonsinntekter pluss netto driftsinntekter, eksklusiv gevinst/tap på verdipapirer, valuta og finansielle derivater
- 4) Netto tap i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån
- 5) Eierandelskapitalen tillagt overkursfondet og utjevningsfondet i % av total egenkapital
- 6) Egenkapitalbevis eiernes andel av overskuddet etter skatt basert på egenkapitalbevisprosenten dividert på antall egenkapitalbevis
Utvannet resultat per egenkapitalbevis utgjør det samme
- 7) Eierandelskapitalen, overkursfondet og utjevningsfondet dividert på antall egenkapitalbevis 31.12
- 8) Børskurs 31.12 dividert på fortjeneste per egenkapitalbevis
- 9) Børskurs 31.12 dividert på bokført egenkapital per egenkapitalbevis

Viktige hendelser i 2009

- Overskudd 2008 på 50 mill. kroner etter skatt. 3,5 mill. kroner til egenkapitalbeviserne. 11 mill. kroner som gaver til allmennyttige formål.
- Gaveutdeling 2009. 6,5 mill. kroner deles ut på Byscenen – lokale prosjekter innen helse, sport og kultur. I tillegg tilføres Ringerikes Sparebanks Kulturstiftelse og Ringerikes Sparebanks Næringsstiftelse betydelige midler.
- Åpning av nytt arkeologisk og kulturhistorisk museum - Veien Kulturminnepark - med banken som bidragsyter.
- Bemannet filial på Hallingby besluttet nedlagt. MiniBank installert.
- Åpning av nytt studieår ved Høgskolen i Buskerud og utdeling av pris fra Ringerikes Sparebank for beste masteroppgave.
- Åpning av nytt inngangsparti i Ringerike Kultursenter. – jubileumsgaven fra 2008.
- Styrevedtak om prosess for mulig banksammen- slutning 15. november
- Enstemmig vedtak om banksammenslutning i representantskapet 17. desember.
- Kundearrangementer og temamøter

- Kvinner og Økonomi	45 deltakere
- Plassering for formuende	75 deltakere
- Foredrag av Dag Erik Pedersen	50 gjester
- Gavedryss på Byscenen	380 gjester
- Konsert med Per Vollestad	60 gjester
- HBK kamper med kundegrupper	60 gjester
- Kundeturer til Madrid og Baskerland	60 gjester
- Prøysen forestilling på Byscenen	300 gjester
- Stjernedryss (ungdom)	450 gjester
- Næringslivsmøte Tema: Omdømme	50 deltakere
- Økonomi for unge	130 deltakere

Bankenes rammebetingelser

2009 ble innledet med stor usikkerhet om den videre utviklingen i global økonomi. Finanskrisen startet i USA, der lave renter og boliglån til svake betalere skapte en boligboble som påførte amerikanske banker enorme tap da boblen sprakk. Kollapsen i det amerikanske bankvesenet spredte seg raskt til resten av verden, og finanskrisen gikk høsten 2008 inn i den største realøkonomiske krisen verden har sett siden 1930-tallet. Mange land har i 2008 og 2009 opplevd en resesjon som ga et kraftig fall i verdiskapningen.

Bildet ble langsomt bedre utover våren, etter hvert som myndighetene i mange land gjennomførte tiltak for å styrke tilliten til banksektoren. Disse tiltakene inkluderte kapitaltilførsler, ulike former for innskuddsgarantier og økt tilgang på likviditet gjennom låneordninger i sentralbankene. Dette førte til en gradvis normalisering av finansieringsmulighetene for bankene.

Norge har sluppet relativt lett fra den globale finanskrisen. Dette skyldes flere faktorer, blant annet en ekspansiv finanspolitikk og statlige tiltakspakker overfor finansmarkedet, slik som låneordningen i Norges Bank ("Gullkortet"), Statens finansfond og Statens obligasjonsfond.

I tillegg gjør den norske næringsstrukturen, med en høy eksponering mot råvarer og petroleumssektoren økonomien mindre sårbar enn i andre vestlige land. Kraftige kutt i renten har også blitt brukt som virkemiddel. Norge ble derfor i mindre grad enn andre vestlige industriland rammet av finanskrisen.

Privat konsum steg ca. 0,2 % i 2009. Et fortsatt relativt sterkt arbeidsmarked, en reallønnsvekst på nesten 2 % og lavere boliglånsrenter førte til en sterk økning i disponibel realinntekt etter renter. Imidlertid var forbruksveksten forsiktig og spareraten har økt gjennom 2009. Forholdene ligger derfor til rette for en sterkere vekst i konsumet i 2010. I tillegg steg boligprisene med ca. 11 % gjennom 2009, slik at det var en relativt sterk forbedring i husholdningenes økonomiske situasjon gjennom året. Imidlertid har investeringstakten i bedriftene vist et kraftig fall. Enkelte bransjer har møtt sterk motvind. Kredittveksten til bedriftene falt kraftig gjennom året og bedriftenes bruttogjeld var 2,8 % lavere enn ved inngangen til året. Tilsvarende vekst for husholdningene var 6,7 %. Denne utviklingen reflekterer de fallende investeringene i næringslivet og de stigende boligprisene.

Lokalmarkedet

Den økonomiske situasjonen i Hole og Ringerike har gjennom 2009 vært stabil – for de fleste. Usikkerhet rundt Norske Skog Follum og nedleggelsen av Noremas fabrikk i Jevnaker (120 arbeidsplasser) har skapt uro. I tillegg ble bedriften Construktør i Ringerike besluttet nedlagt – 110 ansatte ble sagt opp.

Til tross for dette har lokalt næringsliv hatt et godt år i 2009, selv om investeringsviljen er redusert. De privat-økonomiske konsekvensene kan komme, selv om mange er etablert i nye ansettelsesforhold.

Markedsposisjon

Det ble i regi av tns Gallup gjennomført en posisjonsmåling høsten 2009.

Bankens andel innen både person- og næringslivsmarkedet holder seg stabilt på i underkant av 50 %. Kundemassen kjennetegnes ved høy tilfredshet og stabile forhold.

Ringerikes Sparebank har ved inngangen til 2010 en kundebase på 26750, fordelt med 23900 personkunder, 2000 bedrifter/næringsdrivende og i underkant av 1000 lag og foreninger. Nye kunder er kilden til vekst – og i 2009 valgte 900 personer og 140 næringsdrivende å bli kunde.

Satsingsområder

Ringerikes Sparebank har gjennom 2009 hatt følgende fokusområder:

- Sparing / plassering / pensjon
- Forsikring
- Unge i etableringsfasen
- Kompetanseutvikling

Sparing / plassering / pensjon

Økte inntekter gjennom sterkt fokus på salg av plasserings- og forsikringsprodukter til person- og næringslivskunder er prioritert i banken. Etter at Oslo Børs falt med 55 % i 2008, hadde vi forventninger om positiv utvikling i 2009. Børsen fordoblet seg gjennom året, men kunders holdning til alternative plasseringer var fortsatt avventende. Resultatet for banken på plasseringsområdet ble derfor ikke som forventet.

Banken satset ved inngangen til 2009 offensivt innenfor formuesmarkedet – og opprettet en egen Private Banking avdeling i nært samarbeid med First Securities AS. Uheldige omstendigheter første imidlertid til at avtalen opphørte da SpareBank 1 kjøpte seg inn i verdipapirforetaket Argo Securities.

Salg av tjenestepensjonsordninger til bedriftskunder har også gjennom 2009 fått stor oppmerksomhet. Totalt har banken tegnet avtale med 355 bedrifter og næringsdrivende med et samlet årlig sparevolum på 18 mill. kroner. Banker er markedsleder i distriktet med en andel på ca 45 %. Blant bankens egne næringslivskunder er dekningsgraden 75 %.

Det er fortsatt fokus på pensjons- og investeringsrådgivning i Ringerikes Sparebank, et fokus som vil forsterkes i fremtid. Bankens mål er å ta en ledende posisjon innen sparing og kapitalplasseringer i bankens nedslagsfelt.

Forsikring

Innenfor skadeforsikring til personkunder har Ringerikes Sparebank i løpet av en 10 års periode blitt en betydelig aktør. Med et premievolum på 49 mill. kroner og en andel på ca. 30 % tar banken stadig større del av markedet. Banken satset offensivt på salg av skadeforsikring til næringslivskunder fra 2008. Årlig premievolum i 2009 utgjør 9 mill. kroner.

Unge i etableringsfasen

Grunnlaget for et godt kundeforhold legges tidlig. Denne erkjennelsen gjør at banken satser mye på segmentene barn, ungdom og unge i etableringsfasen. Spareklubb, Ungdomskonsept og tilbud spesielt tilpasset unge voksne er derfor prioritert. Ringerikes Sparebank bruker ressurser på rådgivning og nær kontakt med unge som står foran etablering med eget hjem og egen økonomi.

Kompetanseutvikling

Finansavtaleloven regulerer områder innen bank. Men finansnæringen har også selv pålagt seg strenge etiske og faglige krav. "Autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere" ble etablert 1. januar 2009. Finansnæringens Hovedorganisasjon, Sparebankforeningen, Verdipapirfondenes forening og Finansforbundet står bak ordningen. Formålet er å sikre kunnskap, holdninger og ferdigheter som skal bidra til å gi finansnæringen høy troverdighet og legitimitet hos myndigheter, publikum og finansbedrifter. Autorisasjonsprøven består av en praktisk og teoretisk eksamen.

Ringerikes Sparebank har ved årsskiftet 2 medarbeidere som er uteksaminert "Autoriserte finansielle rådgivere". I tillegg har 29 medarbeidere gjennomført SpareBank 1's Læringshus.

Digitale kanaler

For å utnytte mulighetene og fremstå mer attraktive for eksisterende og potensielle kunder, satser banken offensivt på utviklingen av nye kundekanaler. Digitale flater blir i dag brukt både til informasjon og som et sted hvor kunden betjener seg selv.

Utviklingen innenfor nettbaserte løsninger skjer kontinuerlig og gir stadig nye bruksmuligheter.

Banken har i dag 13.000 nettbankbrukere (personkunder og næringsdrivende) og 67 % av kundenes regninger belastes via nettbanken.

Samfunnsengasjement

Ringerikes Sparebank anser seg som en bedrift med stort engasjement for lokalsamfunnet.

Gaver til allmennyttige formål har derfor vært en naturlig del av bankens profil. Om lag 250 lag og foreninger mottar hvert år store og små gaver til sitt viktige arbeid. Bankens bidrag med betydelige gavebeløp til større enkeltprosjekter innen kultur og idrett. Årets største enkeltgave på 5 mill. kroner gikk som bidrag til å bygge Ringeriksbadet på Helgelandsmoen.

En viktig del av bankens samfunnsengasjement blir også kanalisert gjennom Ringerikes Sparebanks

Kulturstiftelse (Fengselet) og Ringerikes Sparebanks Næringsstiftelse. Disse stiftelsene ble opprettet i henholdsvis 2002 og 2007. Næringsstiftelsen skal aktivt bidra til nærings- og kompetanseutvikling i regionen gjennom direkte investeringer og støtte.

Høgskolen i Buskerud og Ringerikes Sparebank inngikk i 2007 en partnerskapsavtale.

Banken ønsker å ta et sterkt engasjement innen nærings- og kompetanseutvikling for å stimulere til nyskaping og vekst i regionen. Avtalen har også som mål å styrke lokalt fagmiljø innen økonomi og finans.

SpareBank 1-alliansen

Ringerikes Sparebank er med i SpareBank 1-alliansen – et bredt samarbeid mellom 20 selvstendige SpareBank 1 banker med samlet forvaltningskapital på 620 mrd. kroner (inkl. BN Bank ASA). Alliansesamarbeidet koordineres av det felles eide finanskonsernet SpareBank 1 Gruppen AS. Bankens indirekte medeier i SpareBank 1 Gruppen AS gjennom Samarbeidende Sparebanker AS, som eier 19,5 % av aksjene i Gruppen. Samarbeidende Sparebanker AS eies av 16 sparebanker. Ringerikes Sparebanks eierandel i Samarbeidende Sparebanker AS er 6,25 %.

SpareBank 1 Gruppen AS eies med 19,5 % hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS. Sparebanken Hedmark eier 12 % og LO og fagforbund tilknyttet LO eier 10 %.

SpareBank 1 Gruppen AS eier 100 % av aksjene i SpareBank 1 Livsforsikring, SpareBank 1 Skadeforsikring AS, ODIN Forvaltning AS, SpareBank 1 Medlemskort AS og SpareBank 1 Gruppen Finans Holding AS, samt 75 % av aksjene i Argo Securities AS. SpareBank 1 Gruppen Finans Holding AS eier SpareBank 1 Factoring 100 %,

Actor Fordringsforvaltning 100 %, Actor Portefølje 100 % og Actor Verdigjenvinning 100 %. SpareBank 1 Gruppen AS er også deltaker i SpareBank 1 Utvikling DA.

Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS eier 20 % av aksjene i BN Bank ASA. Ringerikes Sparebank eier 9,5 % av aksjene i selskapet.

I SpareBank 1-alliansen inngår også EiendomsMegler 1 som er Norges nest største eiendomsmeglerforetak. I tillegg eier SpareBank 1-bankene SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt, SpareBank 1 Oslo og Akershus og BNbank.

SpareBank 1 Gruppen AS har det administrative ansvaret for samarbeidet i SpareBank 1-alliansen, der IT drift og utvikling, merkevare, kompetansebygging, felles prosesser og innkjøp står sentralt. Alliansen har blant annet etablert tre kompetansesentra for hefnholdsvis Betalingsområdet (i Trondheim), Kreditt (i Stavanger) og Læring (i Tromsø).

SpareBank 1-bankene deltar i stor utstrekning i utviklingsarbeidet på fellesarenaen. I 2009 har prioritet vært utvikling av kundeløsninger på digitale flater, effektive kredittprosesser og gode rådgiverløsninger.

Styrets beretning:

SOLID DRIFT OG GODE FINANSRESULTATER BIDRO TIL REKORDRESULTAT FOR RINGERIKES SPAREBANK I 2009

Ringerikes Sparebank har levert et historisk godt resultat i 2009. Rekordresultatet skyldes god underliggende bankdrift, lave tap på utlån og et godt finansresultat gjennom 2009. Banken oppnådde et resultat før skatt på 103,1 mill. kroner. Dette er en bedring med 32,5 mill. kroner fra fjorårets resultat og skyldes i hovedsak reverserte nedskrivninger av bankens verdipapirer. Den underliggende bankdrift før tap og verdipapirnedskrivninger/-gevinster er på samme gode nivå som i 2008.

Bak årets resultat ligger en fortsatt sterk markedsposisjon, tilfredsstillende volumvekst og en solid innsats av motiverte og dyktige medarbeidere.

Nøkkeltall fra bankens resultater:

- Driftsresultat før skatt 103,1 mill. kroner
Resultat etter skatt ble 74,4 mill. kroner
- Forvaltningskapital 7 150 mill. kroner
- Brutto utlån inkl. overføringer av lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS, økte med 519 mill. kroner, eller 7,3 %. SpareBank 1 Boligkreditt AS har totalt avlastet bankens balanse med 958 mill. kroner
- Innskuddene økte med 67 mill. kroner, eller 1,7 %
- Netto finansinntekter (utbytte, verdiendring og gevinst/tap på valuta, derivater og verdipapirer) økte med 34,9 mill. kroner
- Egenkapitalavkastning etter skatt 8,4 %
- Utbytte kr 10,60 pr. egenkapitalbevis
- 17,3 mill. kroner i avsetning til gaver
- Gode resultater i SpareBank 1 Gruppen AS, påvirket av sterkt verdipapirmarked
- Høy aktivitet og gode resultater for Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland AS
- Bankens representantskap har vedtatt sammenslutning med Sparebanken Jevnaker Lunner og Gran Sparebank og opprettelse av Sparebankstiftelsen Ringerike

VIRKSOMHET OG UTVIKLING I 2009

Ringerikes Sparebank skal være en totalleverandør av finansielle produkter og tjenester i Ringeriksregionen. Dette innbefatter foruten lån, innskudd og betalingsformidling også de fleste spareprodukter samt livs- og skadeforsikring. Produkter og tjenester leveres i hovedsak av banken selv eller av produktselskapene i SpareBank 1 Gruppen AS.

Banken har hovedkontor i Hønefoss i tillegg to kontorer

i Ringerike kommune og ett kontor i Hole kommune.

Bankens filial på Hallingby ble i løpet av året avvirket som følge av høy automatiseringsgrad. Nettbanken har blitt den viktigste distribusjonskanalen for de fleste av bankens produkter og tjenester.

Banken har formulert følgende visjon for sin virksomhet:

"Ringerikes Sparebank skal være den anbefalte og ledende banken i Ringeriksregionen."

Verdigrunnet "nær og dyktig" gjenspeiler bankens ønske om å fremstå som en attraktiv lokalbank for Ringeriksregionen. Banken skal ha et lokalt samfunnsengasjement ved aktivt å bidra til næringsutvikling og ved gaver til allmennyttige formål.

Banken vektlegger langsiktige og gode relasjoner til sine kundene, og årlige kundetilfredshetsmålinger bekrefter at den har lyktes med det. Nærhet til kunder, dyktige og serviceinnstilte medarbeidere og korte beslutningslinjer er bankens viktigste fortrinn. Banken skal oppleves som "lokal og personlig". Den har en markedsandel på ca 45 % både innenfor person- og bedriftsmarkedet i sitt primære markedsområde.

Banken eier 38% av aksjene i EiendomsMegler 1 Ringerike Hadeland AS, der øvrige eiere er Sparebanken Jevnaker Lunner, Gran Sparebank, SpareBank 1 Hallingdal og Modum Sparebank. Meglerselskapet har hatt en god utvikling i 2009 og befestet sin posisjon som det ledende eiendomsmeglerforetaket i distriktet.

Innen personkundemarkedet har aktiviteten vært god med tilfredsstillende utlånsvekst 2009. Næringslivsmarkedet har vært preget av større usikkerhet og lavere investeringstakt enn de foregående årene.

Banken valgte å legge ned avdelingen for Private Banking tjenester etter at avtalen med First Securities AS ble avsluttet. Avviklingen har ført til at banken ikke har nådd sine ambisjoner innen plasseringsområdet i 2009.

RESULTATUTVIKLINGEN

Driftsresultatet

Resultatet av underliggende bankdrift før tap, utbytte og nedskrivninger/gevinster på verdipapirer, derivater og valuta ble 85,2 mill. kroner. Nedgangen på 1,8 mill. kroner fra 2008 skyldes i hovedsak et lavere rentenivå gjennom året.

Bankens resultat før skatt ble 103,1 mill. kroner, mot 70,6 mill. kroner i 2008. Hovedgrunnen til det økte resultatet i 2009 er reversering av tidligere nedskrivninger på bankens verdipapirbeholdning med 15,3 mill. kroner.

Bankens skattekostnad er beregnet til 28,7 mill. kroner, slik at resultat etter skatt ble 74,4 mill. kroner, svarende til en egenkapitalrentabilitet på 8,4 %. I 2008 var tilsvarende tall 49,7 mill. kroner og 5,8 %.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter ble 142,6 mill. kroner, mot 150,0 mill. kroner i 2008. Målt i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital har rentenettoen gått ned fra 2,20 % i 2008 til 1,96 % i 2009. Den reduserte rentenettoen skyldes et lavere rentenivå gjennom 2009.

Rentemarginen har vært noe høyere enn foregående år, 2,37 % i 2009 mot 2,21 % i 2008.

Andre driftsinntekter

Netto andre driftsinntekter var 66,7 mill. kroner, mot 23,5 mill. kroner i 2008. Økningen har i det vesentlige sammenheng med reverserte nedskrivninger av bankens verdipapirbeholdning. Det er også økte provisjonsinntekter fra lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt.

Driftskostnader

Samlede driftskostnader utgjorde 97,8 mill. kroner. Dette er en økning på 2,8 mill. kroner, eller 2,9 % i forhold til 2008. Driftskostnadene utgjorde 1,35 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital, mot 1,40 % året før. Kostnader i prosent av inntekter ekskl. gevinster på verdipapirer, valuta og derivater var 50,8 %, mot 49,9 % i 2008.

De samlede personalkostnadene ble 56,0 mill. kroner, en økning på 5,2 mill. kroner fra 2008. Personalkostnadene utgjorde 0,77 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital, mot 0,74 % i 2008. Økte pensjonskostnader er den viktigste årsaken til endringen.

Øvrige driftskostnader viste en reduksjon på 1,2 mill. kroner. Nedgangen har sammenheng med lavere kostnader for vedlikehold av bankens eiendommer, samt kostnader knyttet til markeringen av bankens 175 års jubileum i 2008. Banken har lav kostnadsprosent og er kostnads-effektiv sammenlignet med andre banker.

Tap og mislighold

Brutto misligholdte lån var på 26,0 mill. kroner ved utgangen av 2009. Mislighold i prosent av brutto utlån utgjorde 0,40 %, uendret fra 2008.

Netto tap på utlån og garantier utgjorde 6,5 mill. kroner, hvorav 4,5 mill. kroner er økning på gruppenedskrivninger. Samlede individuelle nedskrivninger pr. 31.12.2009 utgjorde 7,8 mill. kroner, mens nedskrivninger på grupper av utlån var 20,2 mill. kroner tilsvarende 0,31 % av brutto utlån.

Disponering av årets resultat

Styret anbefaler overfor representantskapet at årets overskudd disponeres slik:

Gaver til allmennyttige formål	kr	17 250 000,-
Utbytte kr 10,60 pr. egenkapitalbevis	kr	5 300 000,-
Overført til utjevningsfond	kr	43 405,-
Overført til bankens fond	kr	51 827 282,-
Sum disponert	kr	74 420 687,-

BALANSEN

Forvaltningskapitalen

Forvaltningskapitalen var 7 150 mill. kroner ved utgangen av 2009, en økning på 18,8 mill. kroner, eller 0,3 % i forhold til året før. I 2008 var veksten 606 mill. kroner, eller 9,3 %. Den lave veksten har i første rekke sammenheng med en netto økning av overført utlånsvolum til SpareBank 1 Boligkreditt med 603 mill. kroner gjennom 2009.

Innskudd

Ved årets slutt var innskudd fra kunder 4 034 mill. kroner. Dette er en økning på 67 mill. kroner, eller 1,7 % i forhold til året før. Innskuddsveksten fordelte seg med 1,2 % i personmarkedet og 2,5 % på næringslivsmarkedet og øvrige sektorer. I 2008 var innskuddsveksten 9,1 %.

Ved årsskiftet hadde banken fastrenteinnskudd for 57 mill. kroner. Restløpetid på innskudd er vist i note 7.a.

Gjennomsnittlig rente på kundeinnskuddene var 2,3 %, mot 4,8 % i 2008.

Øvrige innlån

Høyere utlånsvest enn innskuddsvekst har ført til økt behov for langsiktig finansiering utover ordinære kundeinnskudd.

Bankens behov for innlån i kapitalmarkedet har blitt dekket gjennom obligasjonslån med til sammen 1 650 mill. kroner, sertifikatlån med 150 mill. kroner, F-lån i Norges Bank med 100 mill. kroner og innlån fra andre kredittinstitusjoner med til sammen 130 mill. kroner.

Obligasjonslånene har en forfallstruktur på 600 mill. kroner i 2010, 450 mill. kroner i 2011, 300 mill. kroner i 2012 og 300 mill. kroner i 2013.

Av innlån fra andre kredittinstitusjoner har 130 mill. kroner forfall i 2013. F-lån fra Norges Bank utgjør 100 mill. kroner og har forfall i 2010.

Inngangen til 2009 var fortsatt preget av usikkerhet i det internasjonale kredittmarkedet og førte til økte kredittmarginer og dyrere funding. Banken har ved utgangen av 2009

overført boliglån for 958 mill. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette selskapet utgjør en av fundingkildene for banken.

I tillegg har banken ubenyttede kommitterte trekkretigheter på 200 mill. kroner.

Innlån med forfall i 2010 samt eventuelt økt likviditetsbehov planlegges refinansiert ved låneopptak i sertifikat- og obligasjonsmarkedet, samt ved videre avlastning i kredittforetak i SpareBank 1-alliansen.

Utlån

Brutto utlån i bankens balanse ble i 2009 redusert med 94,5 mill. kroner, eller 1,4 %. Ved årsskiftet hadde banken overført boliglån for til sammen 958 mill. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og valutalån til SpareBank 1 SMN for 78,7 mill. kroner. Hensyntatt dette var den reelle utlånsveksten 7,3 % fordelt med en vekst på 9,3 % i personmarkedet og 4,8 % i næringslivsmarkedet. I 2008 var utlånsveksten totalt 14,5 %.

Samlede utlån inkl. avlastning til Boligkreditt og valutalån utgjorde 7 597 mill. kroner, hvorav utlån til

personmarkedet utgjorde 4 346 mill. kroner (57 %) og næringslivsmarkedet 3 252 mill. kroner (43 %).

I 2009 ble det innvilget lån for netto 1 849 mill. kroner, en nedgang på 457 mill. kroner sammenlignet med foregående år.

Ved årsskiftet hadde banken fastrenteutlån for 870 mill. kroner.

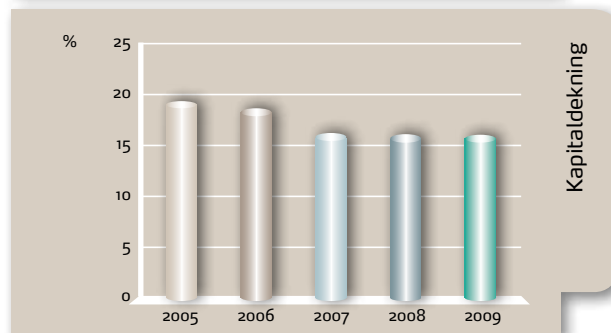
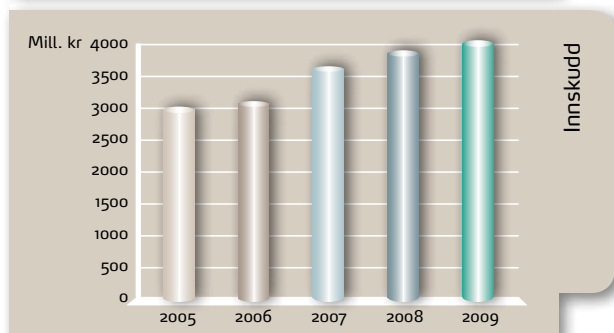
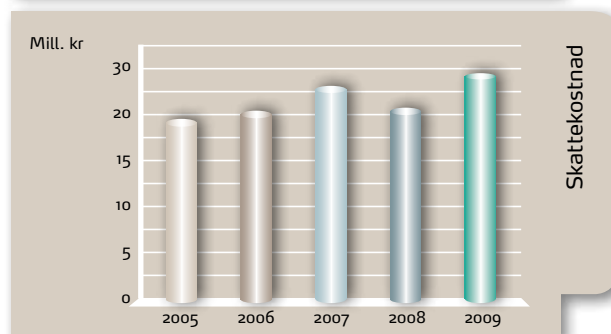
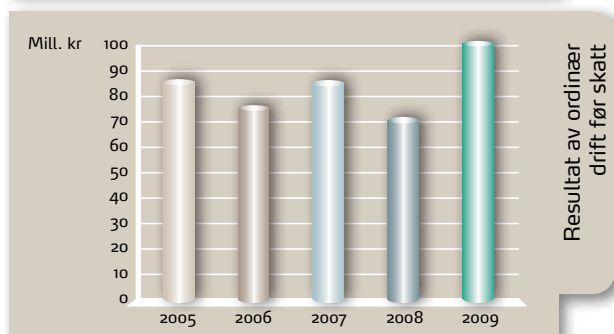
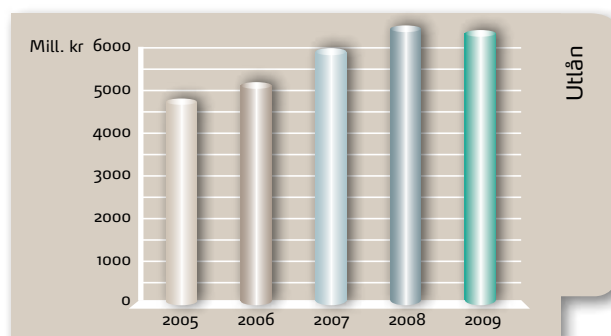
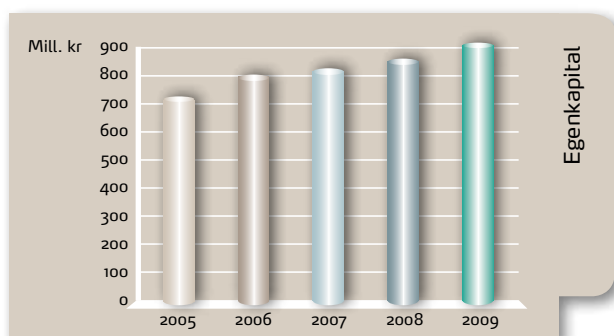
Den gjennomsnittlige utlånsrenten, inklusive kredittprovisjoner, var 4,6 %, mot 7,0 % i 2008.

Bankens utlån fordelt på sektorer, næringer og geografiske områder er vist i note 2.b, mens restløpetid på bankens låneportefølje er vist i note 7.a.

Garantier

Bankens samlede garantiansvar var 346 mill. kroner ved utgangen av 2009, mot 242 mill. kroner ved forrige årsskifte.

Note 2.a i regnskapet gir en oversikt over bankens garantiansvar fordelt på garantiformer, mens note 2.c viser en oversikt over bankens garantiansvar fordelt på sektorer, næringer og geografiske områder.

Verdipapirer

Bankens plasseringer i verdipapirer var ved utgangen av 2009 495 mill. kroner, fordelt med 325 mill. kroner i rentebærende verdipapirer og 170 mill. kroner i aksjer, andeler og egenkapitalbevis. Pr. 31.12.08 var bankens verdipapirbeholdning 376 mill. kroner.

Obligasjonsbeholdningen hadde ved årsskiftet en mindreverdi i forhold til kostpris på 1,4 mill. kroner, mot en mindreverdi på 12,4 mill. kroner i 2008. Hovedandelen av bankens plasseringer i obligasjonsmarkedet er plassert i kredittinstitusjoner. Kredittrisikoen i porteføljen vurderes til å være lav.

Bankens beholdning av omløpsaksjer, andeler og egenkapitalbevis hadde ved årsskiftet en urealisert merverdi på 27 mill. kroner, mot en mindreverdi på 4,4 mill. kroner ved forrige årsskifte. Note 4.b viser sammensetningen av bankens beholdning av kortsiktige plasseringer i egenkapitalbevis, aksjer og anleggsaksjer.

Det er utarbeidet retningslinjer for forvaltning av og handel med verdipapirer. Bankens styre har fastsatt maksimumsrammer for disse aktivitetene. Det foretas en løpende kontroll av at virksomheten holdes innenfor disse rammer.

Eierandeler i felleskontrollert virksomhet

Banken har eierandeler i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS. Investeringene er i regnskapet vurdert til kostpris. I SpareBank 1 Gruppen AS forventes et resultat før skatt i 2009 på omlag 1 192 mill. kroner. Alle datterselskaper i konsernet, med unntak av det nyetablerte verdipapirforetaket Argo Securities AS, leverer positive resultater i 2009. Samarbeidende Sparebanker AS har en eierandel i SpareBank 1 Gruppen på 19,5 %, mens bankens eierandel i Samarbeidende Sparebanker AS utgjør 6,25 %. Dette ville for banken medført et positivt resultat på 10,6 mill. kroner. Bankens eierandel i Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS er 9,5 %, og andelen av resultatet utgjør 17,8 mill. kroner.

Siden investeringene i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS er vurdert til kostpris, blir bankens resultatandel i disse selskapene ikke konsolidert inn i bankens regnskap.

Soliditet - kapitaldekning

Ved årsskiftet hadde banken en netto ansvarlig kapital på 842,9 mill. kroner. Kjernekapitalen utgjorde 896,8 mill. kroner, mens risikovektet beregningsgrunnlag beløp seg til 5128,1 mill. kroner. Kapitaldekningen i henhold til sparebanklovens § 25 ble 16,4 %. Det lovbestemte kravet er 8 %.

I henhold til regnskapslovens § 3-3 er forutsetningen om fortsatt drift til stede, og årsregnskapet for 2009 er satt opp under denne forutsetningen.

RISIKOSTYRING OG RISIKOPROFIL

Ringerikes Sparebank har fulgt EUs direktiv for kapitaldek-

ning fra 01.01.2008. Formålet med regelverket er å skape samsvar mellom risiko og kapitalkrav i bankene.

Regelverket består av 3 pilarer:

Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital

Pilar 2: Intern vurdering av samlet kapitalbehov og individuell tilsynsmessig oppfølging

Pilar 3: Institusjonens offentliggjøring av informasjon

Kapitaldekningsregelverket stiller en rekke krav til styring og kontroll av risiko slik det fremkommer i Pilar 2. Kredittinstitusjoner skal ha veldefinerte styrings- og kontrollsystemer, herunder effektive prosesser for å identifisere, måle, styre og rapportere risiko som institusjonen er utsatt for. Til hjelp for slike prosesser er det utarbeidet et sett med prinsipper for overordnet styring og kontroll. Disse prinsippene er en del av grunnlaget for Kredittilsynets vurderinger av bankens egen prosess for vurdering av kapitalbehovet (ICAAP).

Ringerikes Sparebank har som mål å opprettholde en moderat risikoprofil, og å ha en så høy kvalitet i sin risikooppfølging at ingen enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad. Risikostyringen skal støtte opp under bankens mål, og skal sikre finansiell stabilitet og forsvarlig forvaltning.

Styret har vedtatt strategi og retningslinjer for risikostyring gjennom bankens instruksverk, policy for internkontroll og etablerte kontroller knyttet til sentrale risikoområder, herunder markeds- og renterisiko. Styret er orientert gjennom jevnlig rapportering. Internkontroll-en er det vesentligste hjelpemiddelet for å redusere den operasjonelle risiko, og banken har en løpende oppfølging av denne.

Bankenes interne vurderinger av samlet kapitalbehov er rapportert til Kredittilsynet i henhold til Pilar 2. Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, administrasjon og operative enheter. Basert på tilsynsmyndighetenes tilbakemeldinger vil det legges vekt på å utvikle egnede styrings- og rapporteringsmodeller for å følge vesentlige risikoområder i bankens virksomhet. ICAAP er i ferd med å bli en integrert del av bankens strategi, virksomhet og kontroll.

Bankens offentliggjøring av informasjon knyttet til risiko- og kapitalstyring er regulert av kravene i henhold til Pilar 3. Det utarbeides et eget dokument som gir en beskrivelse av risiko- og kapitalstyringen i Ringerikes Sparebank, med detaljer for hvert risikoområde. Dokumentet skal dekke de nye kapitaldekningsreglene (BASEL II) spesifikke krav om offentliggjøring av finansiell informasjon. Informasjonskravene fører til at banken skal publisere informasjon om organisasjonsstruktur, risikostyringssystem, rapporteringskanaler samt hvordan risikostyringen er oppbygd og organisert.

Offentliggjøringen skjer på internett gjennom bankens hjemmesider.

Kredittrisiko

Bankens kredittrisiko er knyttet til utlån, garantier og verdipapirer ekskl. stats- og statsgaranterte verdipapirer.

Kredittrisiko knyttet til utlån og garantier vurderes til å være det vesentligste risikoområdet i bankens virksomhet. Banken vektlegger primært kundenes gjeldsbetjenings- evne, sekundært sikkerhetsstillelse ved kredittbevilgning. Kredittrisikoen knytter seg primært til kundenes gjelds- betjeningssevne, og det betyr at en vesentlig rente-økning eller tap av inntekter vil påvirke gjeldsbetjenings- evnen negativt. Innvilgelse av kreditter er underlagt fullmakt- srammer basert på kompetanse.

Utlånsporteføljen er fordelt med 57 % til personmarke- det og 43 % til næringslivsmarkedet. Ca 73 % av lånene er gitt til kunder i bankens primære markedsområde. En betydelig andel av bankens utlån, både i person- og næringslivsmarkedet, er sikret med pant i fast eiendom og i hovedsak innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.

Banken har de siste årene hatt en lav og stabil mislig- holdsportefølje i forhold til brutto utlån. Misligholdet per 4. kvartal 2009 utgjorde 0,40 % av brutto utlån. Misligholds- utviklingen overvåkes og rapporteres kvartalsvis til styret.

For å styre bankens kredittrisiko benyttes et portefølje- styringsverktøy med objektiv kredittscore av låntaker både i PM og BM segmentet. Utviklingen i kredittrisikoen følges tett ved full kredittscore av alle kundene hvert kvartal. 55 % av porteføljen vurderes til å ha svært lav eller lav kreditt-

risiko, mens 35 % vurderes å ha middels kredittrisiko.

Banken har gjennom de siste årene hatt en sterk vekst innenfor næringslivsmarkedet. Næringslivsporteføljen vurderes å være av god kvalitet. Banken hadde ved siste årsskifte 7 engasjement som overstiger 10 % av bankens netto ansvarlige kapital.

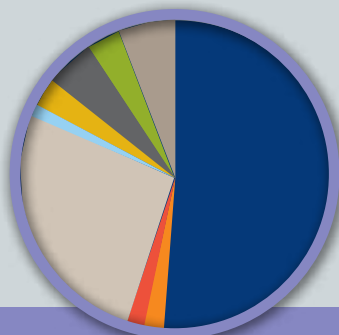
Styret vurderer kredittrisikoen til å være lav for bankens verdipapirportefølje.

Nedskrivninger på utlån utgjør til sammen 28 mill. kroner, og disse er økt med 6,5 mill. kroner i år på grunn av forventninger om økte tap som følge av svakere konjunktur- utvikling. Banken har i mange år hatt lave tap. I 2009 er det konstatert tap samt foretatt individuelle og gruppevis nedskrivninger på samlet 6,8 mill. kroner – se note 2.d.

Basert på usikkerheten rundt den økonomiske utviklingen kan det forventes økte tap i kommende tre års periode. Banken er inntjenings- og soliditetsmessig forberedt på dette, og slike tap forventes å kunne dekkes over den årlige driften.

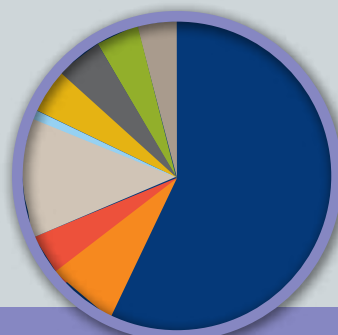
Markeds- og renterisiko

Bankens renterisiko er knyttet til utlån, innskudd og verdi- papirer. Utlån med fastrente var ved årsskiftet 870 mill. kroner, hvorav 671 mill. kroner er sikret gjennom rente- bytteavtaler. Innskudd med fastrente inntil 1 år utgjorde 57 mill. kroner. Styret vurderer renterisikoen i utlåns- og innskuddsmassen som lav.

Utlån fordelt på sektorer og næringer (beløp i 1000 kr)

	2009	%
● Personkunder	3 387 515	51,6
● Jord- og skogbruk	408 389	6,2
● Industri	168 228	2,6
● Bygg- og anlegg	437 741	6,7
● Varehandel, hotell og restaurantdrift	252 668	3,9
● Transport, post, telekom.	38 565	0,6
● Eiendomsdrift	1 618 051	24,7
● Forretningsmessig tjenesteyting	57 850	0,9
● Diverse næringer	191 654	2,9
Sum	6 560 661	100,0

Innskudd fordelt på sektorer og næringer (beløp i 1000 kr)

	2009	%
● Personkunder	2 645 156	65,6
● Jord- og skogbruk	137 478	3,4
● Industri	146 133	3,6
● Bygg- og anlegg	129 470	3,2
● Varehandel, hotell og restaurantdrift	131 460	3,3
● Transport, post, telekom.	31 748	0,8
● Eiendomsdrift	272 505	6,8
● Forretningsmessig tjenesteyting	164 325	4,1
● Diverse næringer	375 791	9,3
Sum	4 034 066	100,0

Styret har vedtatt maksimale grenser for den totale renterisikoen for balansen. Denne blir målt mot bankens netto ansvarlige kapital. Renterisikoen er uttrykt i form av et varighetsmål målt i kroner ved 2 % renteendring og rapporteres til styret hvert kvartal.

Bankens beholdning av obligasjoner og sertifikater beløp seg til 325 mill. kroner med en gjennomsnittlig durasjon på 0,2 år. Renterisikoen vurderes som lav. Beholdning av aksjer, andeler og egenkapitalbevis var 170 mill. kroner. Markedsrisikoen anses her som moderat i lys av bankens gode soliditet.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko består av to elementer som kan benevnes refinansieringsrisiko og prisrisiko. Med refinansieringsrisiko menes risikoen for ikke å være i stand til å refinansiere gjeld og ikke ha evne til å finansiere en økning i eiendeler. Med prisrisiko menes risikoen for vesentlige ekstraomkostninger i form av ekstra dyr finansiering eller prisfall på eiendeler som må realiseres. Uroen i kredittmarkedene har preget inngangen til 2009 og ført til økte kredittspreader og dyrere funding for bankene. Gjennom 2009 har kredittmarkedene normalisert seg.

Ringerikes Sparebanks avhengighet til pengemarkedet tilsier at banken må søke ulike markeder for å dekke sitt finansieringsbehov. Diversifisering av finansieringskilder, samt spredning i forfallsstrukturen på slike innlån, vil bidra til å redusere likviditetsrisikoen. For å oppnå en spredning av fundingkilder bør ikke innlån fra en långiver være for

dominerende. Når det gjelder spredning av innlån fra flere kilder arbeider bankens administrasjon aktivt for dette. Forfallsstrukturen utover 1 år skal søkes fordelt over flere år, slik at banken unngår spesielt store forfall i enkelte år.

Banken benytter seg fortløpende av de muligheter det gir å utstede rentebærende verdipapirer i det norske markedet, både i form av sertifikater, obligasjoner og lån fra andre finansinstitusjoner. I tillegg vil banken fortsette å benytte seg av muligheten til å flytte over utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Banken vil i løpet av 2010 kunne nyttiggjøre seg av SpareBank1 alliansens næringskredittforetak ved å flytte over utlån gitt til næringslivskunder.

Ringerikes Sparebank har i 2009 tatt opp 3 nye sertifikatlån, ett nytt obligasjonslån med løpetid på 4 år. Totalt har banken ubenyttede kommiterte trekkrettigheter på 200 mill. kroner. Banken har ved utgangen av 2009 overført boliglån for 958 mill. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS som har blitt en ny fundingkilde for banken. Ovennevnte tiltak er blitt gjennomført for å redusere bankens likviditetsrisiko. Banken har i 2010 forfall på 2 obligasjonslån som planlegges refinansiert med opptak av nytt lån i obligasjonsmarkedet.

Styret har fastsatt egne retningslinjer for bankens likviditetsrisiko som følges opp gjennom månedlig rapportering. Gjennom SpareBank 1-samarbeidet er det utarbeidet en beredskapsplan på fundingområdet som kan bidra til å løse spesielle fundingutfordringer i den enkelte bank. Det er også utarbeidet en strategi for å håndtere en uventet likviditetskrise i banken.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

I sitt arbeid for å sikre tilfredsstillende eierstyring og selskapsledelse (corporate governance), legger banken til grunn de anbefalinger som er kommet via Oslo Børs (norsk anbefaling), og de vurderinger som Sparebankforeningen har gjort overfor sparebankene. Som sparebank må tilpasninger skje ut i fra det hensyn at en sparebank er en selveiende institusjon, underlagt særskilt lov- og regelverk, og at styringsstrukturen og sammensetningen av styringsorganene atskiller seg fra aksjeselskaper.

Eierstyring og selskapsledelse er beskrevet i et eget kapittel i årsrapporten.

EGENKAPITALBEVIS

Fra 1. juli 2009 kom et nytt regelverk som styrket egenkapitalinstrumentet i norske sparebanker. Grunnfondsbevisene ble erstattet med egenkapitalbevis. Det nye regelverket har gjort egenkapitalbeviset mer likt aksjebiset. Utvanningseffekten ved utbytte kan elimineres ved at tilbakeholdt overskudd fordeles forholdsmessig på utjevningsfond og grunnfond.

Banken hadde 679 egenkapitalbevisiere ved utgangen av 2009, hvorav ca 69 % er hjemmehørende i bankens markedsområde. Kursen på egenkapitalbevisene har gjennom året ligget i området 98 - 140 kroner. Det ble i 2009 omsatt 107 000 egenkapitalbevis, eller 21,4 % av totalt antall utstedte bevis.

ANSATTE, LIKESTILLING, DISKRIMINERING OG ARBEIDSMILJØ

Ved utgangen av 2009 hadde Ringerikes Sparebank 73 ansatte i bankvirksomheten. Omregnet utgjorde bemaningen 70,2 årsverk, mot 74,1 årsverk ved forrige årsskifte. 62 % av de ansatte er kvinner og 38 % er menn. Gjennom-

snittsalderen er 47 år, og gjennomsnittlig ansettelsestid i banken er 19 år. Banken har vært fleksibel i forhold til ansattes ønske om deltidsstillinger, og 33 % av kvinnene har deltidsstilling i banken, varierende fra 60 til 90 %.

Bankens ledelsesstruktur består av ledergruppe og teamledergruppe. Ved årsskiftet omfattet ledergruppen 3 kvinner og 4 menn, mens teamledergruppen består av 4 kvinner og 3 menn. Det er ikke gjort organisasjonsendringer som har ført til endringer i ledergruppen gjennom 2009.

Ringerikes Sparebank har som mål at alle ansatte skal være sikret like muligheter til meningsfylt arbeid, opplæring og utvikling. Banken tilstreber at det ikke er kjønnsmessig forskjell når det gjelder lønn i sammenlignbare stillinger.

Banken har vedtatt en seniorpolitikk som skal motivere eldre arbeidstakere til å stå lengre i jobb.

Banken er sertifisert som miljøfyrtårnsbedrift og har internkontrollsystemer for helse, miljø og sikkerhet (HMS), der arbeidet skjer i regi av bankens arbeidsmiljøutvalg. Banken har egen bedriftshelsetjeneste, og de ansatte har tilbud om årlig helseundersøkelse. Sykefraværet har gått ned fra 3,7 % i 2008 til 2,9 % i 2009.

Ringerikes Sparebanks virksomhet drives innenfor lovgivningens krav med hensyn til påvirkning av ytre miljø.

Bankens sikkerhetsrutiner vurderes som gode, og sikkerhetsarbeidet drives etter gjeldende lover og regler. Det legges vekt på sikkerhetsrutiner og trening av ansatte mot uforutsette hendelser.

Banken gjennomfører regelmessige medarbeiderundersøkelser som viser at de ansatte trives og har et godt forhold til banken som arbeidsgiver. Banken har motiverte ansatte med god omstillingsevne og ønske om ytterligere kompetanseheving.

De ansattes tillitsvalgte har bidratt til et positivt samarbeid med bankens ledelse, og styret vurderer arbeidsmiljøet i banken som godt.

Diskriminering

Diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Banken arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens formål innenfor vår virksomhet. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering.

Kompetanseheving

I 2009 har banken igangsatt gjennomføring av autorisasjonsordning for bankens finansielle rådgivere. Medarbeiderne legger ned mye arbeid i forberedelser og gjennomføring av prøvene, og aktivitetene rundt dette

vil være høy også i 2010. Rådgivere som består praktisk prøve har trent grundig på gjennomføring av kundemøter i henhold til god rådgivningsskikk og regelverk, ikke bare for eksamens-situasjonen, men også for senere praksis. To av bankens rådgivere er autoriserte etter den nye ordningen. I tillegg har mange av bankens medarbeidere styrket sin kompetanse ved gjennomføring av Læringshuset i SpareBank 1.

Overgang til innskuddsbasert pensjonsordning

Bankens kollektive pensjonsordning er etablert gjennom egen pensjonskasse og omfatter 117 personer pr. 31.12.2009. Det vises forøvrig til note 8.b. Det er i 2009 vedtatt å lukke den ytelsesbaserte pensjons-ordningen for nye medlemmer og innføre en innskuddsbasert pensjonsordning. Det vil tilbys frivillig overgang til innskuddsbasert ordning for alle eksisterende ansatte i banken, samt at alle nyansatte vil bli medlem i den nye innskuddsbaserte pensjons-ordningen. Den nye pensjons-ordningen vil bidra til mer forutsigbare pensjonskostnader for banken i fremtiden.

NY TIDSREGNING FOR RINGERIKES SPAREBANK SOM EN DEL AV SPAREBANK 1 RINGERIKE HADELAND FRA SOMMEREN 2010

Representantskapet i Ringerikes Sparebank og forstanderskapene i Sparebanken Jevnaker Lunner og Gran Sparebank har i desember 2009 godkjent avtale om sammenslutning av de tre bankene. Ringerikes Sparebank er den overtagende banken og det nye navnet blir SpareBank 1 Ringerike Hadeland. Hovedkontoret blir i Hønefoss og banken skal ledes av adm. banksjef Steinar Haugli. Finn Bergesen jr. blir ny styreleder. Den nye banken vil ha 11 bankkontorer, 173 ansatte og en antatt forvaltningskapital på 15,4 milliarder kroner. Banken blir landets 19. største sparebank og vil få en kapitaldekning på ca 20 %.

Sammenslutningen av de tre bankene er en offensiv tilnærming til morgendagens marked og konkurransesituasjon. Det forventes at de tre bankene får sterkere konkurransekraft sammen enn de i dag har hver for seg.

Det forventes at fusjonen vil få selskapsrettslig virkning fra sommeren 2010 etter at nødvendige offentlige tillatelser foreligger. Banken forblir notert på Oslo Børs som egenkapitalbevisbank. Ingen ansatte vil bli sagt opp som følge av fusjonen.

Fra venstre adm. banksjef Steinar Haugli, Ringerikes Sparebank, Ivar Fjærtøft, Gran Sparebank og Magnus Magnussen, Sparebanken Jevnaker Lunner.

Styret i Ringerikes Sparebank godkjenner fusjonsplanene.
 Fra venstre; Sten E. Magnus, Rolf Arne Strand, Steinar Haugli, Per Chr. Gonnæs, Beate Heieren Hundhammer, Unn Teslo, Gunnar Bergan og Helge Anton Hagelsteen Vik.

Sparebankstiftelsen Ringerike

Samtidig med gjennomføring av fusjonen blir det meste av bankens egenkapital overført til den nyetablerte Sparebankstiftelsen Ringerike. Sparebankstiftelsen Ringerike vil ved etableringen få en kapital på over 800 millioner kroner som blir investert i egenkapitalbevis i den nye sparebanken. Stiftelsen vil ved oppstart få en eierandel i den nye banken på 46,4%.

Utbytte på investeringene vil danne basis for gaver til allmennyttige formål. Stiftelsen vil på den måten videreføre bankens tradisjon med bidrag til utvikling av lokalsamfunnet Ringerike og Hole.

UTSIKTENE FOR 2010

Utviklingen det siste halve året tyder på at finanskrisen i Norge ikke kommer til å utvikle seg videre til en real-økonomisk krise. Bankens mulige tap på sine engasjementer vil avhengige av den generelle økonomiske utviklingen i Norge og i Ringeriksregionen spesielt. Fra de lave tapsnivåene de siste årene kan det forventes en mulig økning i kommende perioder. Men banken er både inntjenings- og soliditetsmessig forberedt på dette og vurderer kredittkvaliteten som generelt stabil og god ved inngangen til 2010.

Det forventes også økende pengemarkedsrenter og et generelt høyere rentenivå gjennom 2010. Dette vil øke avkastningen på bankens egenkapital. Derimot forventer

vi et fortsatt økende press på bankens rentemarginer, spesielt ved økt konkurranse innen boliglånsfinansiering og på grunn av høyere priser på innskudd fra kunder.

Gjennom den vedtatte sammenslutningen med Sparebanken Jevnaker Lunner og Gran Sparebank, vil disse virksomhetene komme inn med regnskapsmessig virkning i løpet av 2010. Dette er to solide banker som over tid har levert gode resultater. Den sammenslåtte banken vil få økt konkurransekraft og positive synergieffekter som vil bidra til økt lønnsomhet over tid. For 2010 vil det påløpe engangskostnader i forbindelse med sammenslåingen.

Sammenslutningen representerer avslutningen på en epoke i banken og starten på en ny. Det sterke samfunnsansvaret som har preget Ringerikes Sparebank siden 1833 vil bli ytterligere forsterket og videreført ved opprettelsen av Sparebankstiftelsen Ringerike.

Styret forventer et tilfredsstillende resultat for 2010 i det som vil bli et begivenhetsrikt år for banken, der arbeidet med organisering og samkjøring av de ca 170 medarbeiderne i "den nye banken" vil stå i fokus. Styret har tro på at grundige forberedelser og motivert ledelse av denne sammenslutningen vil gi en fusjonert bank til glede for kunder, ansatte, investorer og lokalsamfunnet.

Styret vil gi honnør til alle medarbeidere for aktiv og god innsats i 2009 og vil samtidig takke kunder, tillitsvalgte og andre forbindelser for godt samarbeid i året som har gått.

Hønefoss, 22. februar 2010

Per Chr. Gornæs
Per Chr. Gornæs
Leder

Beate Heieren Hundhammer
Beate Heieren Hundhammer
Nestleder

Christian Mathiesen
Christian Mathiesen

Unn Teslo
Unn Teslo

Sten E. Magnus
Sten E. Magnus

Gunnar Bergan
Gunnar Bergan

Steinar Haugli
Steinar Haugli
Adm. banksjef

Resultatregnskap

	Note	31.12.2009 (1.000 kr)		31.12.2008 (1.000 kr)	
Renteinntekter og lignende inntekter					
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		3 057		9 254	
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		296 328		438 774	
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		10 647		16 222	
Andre renteinntekter og lignende inntekter		29	310 062	51	464 301
Rentekostnader og lignende kostnader					
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		8 761		10 536	
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		90 666		180 702	
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		64 531		121 845	
Andre rentekostnader og lignende kostnader		3 455	167 413	1 202	314 285
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter			142 649		150 016
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning					
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning			9 509		8 514
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester					
Garantiprovisjon		2 752		1 705	
Andre gebyrer og provisjonsinntekter	9.d	40 908	43 660	35 172	36 877
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester					
Andre gebyrer og provisjonskostnader	9.d		5 986		6 735
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler					
Netto verdiendring og gevinst(+)/tap(-) på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		10 956		-11 135	
Netto verdiendring og gevinst(+)/tap(-) på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		4 356		-4 369	
Netto verdiendring og gevinst(+)/tap(-) på valuta og finansielle derivater	7.c	1 610	16 923	-1 462	-16 966
Andre driftsinntekter					
Driftsinntekter faste eiendommer		1 097		1 043	
Andre driftsinntekter		1 494	2 591	803	1 846
Netto andre driftsinntekter			66 697		23 536
Sum driftsinntekter			209 346		173 552

	Note	31.12.2009 (1.000 kr)		31.12.2008 (1.000 kr)	
Lønn og generelle administrasjonskostnader					
Lønn	8.a	37 219		36 296	
Pensjonskostnader	8.b	9 393		5 038	
Sosiale kostnader		9 408		9 494	
Administrasjonskostnader		27 775	83 794	29 149	79 977
Avskrivninger mv av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler					
Ordinære avskrivninger	5.b		2 960		2 837
Andre driftskostnader		9.e			
Driftskostnader faste eiendommer		3 243		4 801	
Andre driftskostnader		7 753	10 996	7 386	12 187
Sum driftskostnader			97 751		95 001
Driftsresultat før tap			111 595		78 551
Tap på utlån, garantier mv					
Tap på utlån	2.e		6 464		6 476
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og tap/gevinst på verdipapirer som er anleggsmidler					
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		-2 116		-1 658	
Gevinst		79	-2 037	170	-1 488
Skatt på ordinært resultat	9.a		28 674		20 915
Resultat av ordinær drift etter skatt			74 421		49 672
Resultat for regnskapsåret			74 421		49 672
Overføringer/disponeringer		6.a			
Overført til/ fra utjevningsfond			43		0
Utbytte på grunnfondsbevis			5 300		3 500
Overført til sparebankens fond			51 827		35 172
Overført til gaver			17 250		11 000
Sum disponeringer			74 421		49 672

Balanse	Note	31.12.2009 (1.000 kr)		31.12.2008 (1.000 kr)	
EIENDELER					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	7.a.b		25 470		27 255
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7.a.b				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist			711		680
Utlån til og fordringer på kunder					
Kasse-/drifts- og brukskreditter		1 058 751		1 243 209	
Byggelån		78 795		179 122	
Nedbetalingslån		5 423 115		5 232 878	
Sum utlån før individuelle og gruppevise nedskrivninger	2.b.c,7.a.b,8.a		6 560 661		6 655 209
- Individuelle nedskrivninger	2.d	7 790		5 840	
- Nedskrivninger på grupper av utlån	2.d	20 241	28 031	15 771	21 611
Sum netto utlån og fordringer på kunder			6 532 630		6 633 598
Overtatte eiendeler	2.d,7.a.b		482		250
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning	3.b,7.a.b				
Utstedt av andre					
Sertifikater og obligasjoner			325 221		237 666
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	4.b,7.a.b				
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		168 082		137 414	
Andeler i ansvarlige selskaper, kommandittselskaper m.v.		1 448	169 530	1 394	138 808
Immaterielle eiendeler					
Utsatt skattefordel			2 396		4 432
Varige driftsmidler					
Maskiner, inventar og transportmidler	5.a.b,7.a.b	7 079		7 624	
Bankbygninger og andre faste eiendommer		10 718	17 797	11 611	19 235
Andre eiendeler	7.a.b				
Andre eiendeler			17 662		5 084
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter					
Opptjente ikke mottatte inntekter	7.a.b	24 695		40 541	
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	7.a.b,8.b	19 277		18 723	
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		14 066	58 038	4 832	64 096
SUM EIENDELER			7 149 936		7 131 104

	Note	31.12.2009 (1.000 kr)		31.12.2008 (1.000 kr)	
GJELD OG EGENKAPITAL					
Gjeld til kredittinstitusjoner 7.a.b.d					
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		47 053		46 130	
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		230 000	277 053	230 000	276 130
Innskudd fra og gjeld til kunder 7.a.b.d					
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		3 839 596		3 669 554	
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		194 470	4 034 066	297 895	3 967 449
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		150 000		270 000	
Obligasjonsgjeld		1 650 000	1 800 000	1 650 000	1 920 000
Annen gjeld					
Finansielle derivater	7.a.b.c	856		2 340	
Annen gjeld	7.a.b	72 864	73 720	58 513	60 853
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter 7.a.b					
			29 078		23 651
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser					
Pensjonsforpliktelser	7.a.b,8.b		22 987		22 413
Sum gjeld					
			6 236 904		6 270 496
Innskutt egenkapital 6.a,7.a.b					
Eierandelskapital		50 000		50 000	
Beholdning egne egenkapitalbevis		0		-430	
Overkursfond		10 277	60 277	10 277	59 847
Opptjent egenkapital 6.a,7.a.b					
Sparebankens fond		851 125		799 175	
Utjevningsfond		1 630	852 755	1 586	800 761
Sum egenkapital					
			913 032		860 608
SUM GJELD OG EGENKAPITAL					
			7 149 936		7 131 104
POSTER UTENOM BALANSEN					
Betingede forpliktelser					
Garantier	2.a.b.c		346 367		242 376
Pantstillelser	9.c		160 643		128 000
Rentesikringsavtale	7.b		781 104		497 924
Bytteavtaler	7.c		10 672		41 219

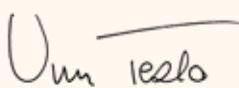
Hønefoss, 31. desember 2009 / 22. februar 2010

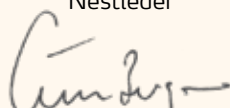

Per Chr. Gornæs
Leder

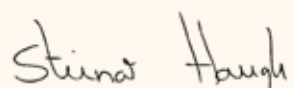

Beate Heieren Hundhammer
Nestleder

Christian Mathiesen

Sten E. Magnus

Unn Teslo

Gunnar Bergan

Steinar Haugli
Adm. banksjef

Noter til regnskapet

1. GENERELLE REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med gjeldende krav som stilles i lover og forskrifter for sparebanker i tillegg til god regnskapsskikk i Norge.

Regnskapsprinsippene er benyttet konsistent i alle presenterte perioder og det er under den enkelte note til regnskapet redegjort nærmere for de benyttede prinsipper for de aktuelle regnskapsposter.

Alle beløp er oppgitt i 1.000 kr så sant det ikke spesifikt er angitt noe annet.

1.a Valuta

Banken har stilt garantier på 96,8 mill. kr for kunder som har opptatt lån og/eller inngått terminavtaler i utenlandsk valuta. Ved omregning til norske kroner er det brukt midtkurser per 31.12.2009. Det er stilt betryggende sikkerhet for garantiene. Bankens kontantbeholdning i utenlandsk valuta er i regnskapet omregnet til norske kroner etter kursene på transaksjonstidspunktet.

1.b Finansielle instrumenter - renteinstrumenter

Finansielle instrumenter defineres til å omfatte omsettelige finansielle eiendeler og omfatter i balansen aksjer, obligasjoner og sertifikater.

Renteinstrumenter er avtaler som inngås enten med kunder eller finansinstitusjoner om fastsettelse av fremtidige rentevilkår.

Avtaler som inngås i den ordinære bankvirksomhet - sikringsforretninger - har til hensikt å nøytralisere en eksisterende eller forventet renterisiko. Det stilles derfor krav at det er en høy grad av negativ samvariasjon i verdiendring mellom sikringsavtalen og den sikrede post. Renteavtaler som er benyttet til å sikre bankens balanseposter, er vurdert i sammenheng med den sikrede post. Inntekter eller kostnader fra slike avtaler resultatføres i samsvar med de postene de sikrer.

Handelsporteføljen defineres som finansielle instrumenter som banken har for egen regning med henblikk på viderealg, eller for på kort sikt å dra fordel av pris- eller rentevariasjoner. Ingen finansielle instrumenter er klassifisert som handelsportefølje.

1.c Periodisering - inntekts-/kostnadsføring

Renter og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader.

Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter periodiseres og føres som gjeld i balansen. Opptjente ikke mottatte inntekter inntektsføres og føres opp som et tilgodehavende i balansen. Utbytte av aksjer og egenkapitalbevis inntektsføres det år det mottas.

Gebyrer som er direkte betaling for utførte tjenester, tas til inntekt når de betales. Gebyrer som overstiger kostnadene forbundet med etablering av lån, periodiseres i tråd med god regnskapsskikk. Det er ikke periodisert noe ved årets utgang.

2. UTLÅN, GARANTIER OG OVERTATTE EIENDELER

2.a Garantiansvar fordelt på garantiformer

	2009	2008
Betalingsgarantier	97 882	38 957
Kontraktsgarantier	35 020	23 339
Lånegarantier	3 624	4 428
Skattegarantier	1 710	1 723
Andre garantier	202 602	173 929
Sum garantier for kunder	340 838	242 376
Garanti overfor Bankenes sikringsfond	5 529	0
Garantiansvar per 31.12.	346 367	242 376

Ingen del av det totale garantiansvar er kontragarantert av andre finansinstitusjoner.

2.b Risikoklassifisering av utlån

Risikoklassifiseringen er en intergrert del av bankens kredittsystem. Det er kundens samlede engasjement som er gjenstand for klassifisering, og i et engasjement vil det i tillegg til saldo på lån og kreditter også inngå ubenyttede kreditter og garantirammer.

Bankens risikoklassifiseringssystem differensierer kundene basert på engasjementets sikkerhetsdekning og scoringssystem.

Scoring av kundene

Scoringmodellen er bygget med utgangspunkt i kunde-historikk som danner et statistisk grunnlag. Kundene scores etter følgende kriterier:

- tæringsevne
- adferd
- inntjening
- alder

Sikkerhetsdekning

Ved vurdering av kundens sikkerhetsdekning legges følgende kriterier til grunn:

- fallhøyde
- likviditet
- pantbarhet

Ved å se scoring og sikkerhetsdekning i sammenheng innplasseres kunden i den korrekte risikoklassen

Nærmere om risikoklassene:

Hver risikoklasse er sammensatt av hhv en bokstavkode for scoring (A-K), og en tallkode for sikkerhetsdekning (1-7). Alle engasjementer som representerer en kreditt-risiko tildeles en kombinasjon av disse og innplasseres i en risikomatrise. Denne akkumulerer og fordeler volumet innenfor risikoklassene:

- svært lav
- lav
- middels
- høy
- svært høy
- misligholdte og nedskrevne

Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. Det er således en sammenheng mellom risiko-klassifiseringen og prising av lån. De lån som har lavest rente skal i utgangspunktet ha lav risiko.

Endring i balanseført utlån i 2009 er fordelt innenfor personkunde- og næringslivsmarkedet med henholdsvis - 3,5 % og 2,1 %. Endringen er i hovedsak kommet innenfor gruppene med svært lav, lav og høy risiko. Når det gjelder personkundemarkedet har det i løpet av 2009 skjedd en liten forskyvning av porteføljen mot høyere risiko. Dette først og fremst som følge av overføringer av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt. Andelen av høy risiko - 6 % - er fortsatt meget lav. Innenfor næringslivsmarkedet har det vært en forskyvning fra lav til høyere risiko. Andel høy risiko utgjør 15 %.

Overvåking av kredittrisiko og oppfølging av taps-utsatte engasjementer tillegges stor vekt av banken. Kredittrisikoen overvåkes bl.a. gjennom rapportering av mislighold, restanser, overtrekk og risikoklassifisering. Basert på erfaringstall og den sammensetning banken har på næringslivsporteføljen, er det fastsatt internt mål om at årlige tap ikke skal overstige ca 1 % for perioden 2010-2013. For personkundemarkedet er det fastsatt internt mål om at årlige tap ikke skal overstige ca 0,20 % for samme periode.

Størstedelen av tapene forventes å komme blant engasjementene som er vurdert til høy risiko. Risikoprofilen og tapshistorikken for vår bank er på et meget lavt nivå og årlig forventede tap vil ikke overstige forventede rente-inntekter.

I tabellene for personkunde- og næringslivsmarkedet er ikke gruppenedskrivninger medtatt da disse ikke er tilordnet de enkelte risikogrupper.

Personkundemarked

Risikoklasse	Brutto utlån		Garantier		Engasjementer inkl. bevilget trekkramme		Individuelle nedskrivninger	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Svært lav risiko	1 718 388	1 952 310	3 171	5 094	1 865 442	2 131 627		
Lav risiko	625 049	666 910	4 060	1 256	678 538	728 165		
Middels risiko	813 411	813 569	8 617	4 686	883 020	888 294		
Høy risiko	128 641	105 309	721	721	139 649	114 982		
Svært høy risiko	89 287	66 104	102	0	96 928	72 176		
Misligholdte og nedskrevne	12 738	18 352		0	13 828	20 038	1 520	1 927
Sum	3 387 514	3 622 554	16 671	11 757	3 677 405	3 955 282	1 520	1 927

Næringslivsmarked

Risikoklasse	Brutto utlån		Garantier		Engasjementer inkl. bevilget trekkramme		Individuelle nedskrivninger	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Svært lav risiko	572 664	1 825 801	65 028	169 852	693 700	2 150 058		
Lav risiko	466 737	357 038	87 280	20 162	565 385	420 447		
Middels risiko	1 640 146	552 360	124 714	36 432	1 986 803	650 457		
Høy risiko	145 103	126 287	35 437	618	175 771	148 716		
Svært høy risiko	322 754	152 274	11 531	3 180	390 970	179 318		
Misligholdte og nedskrevne	25 743	18 895	177	375	31 184	22 251	6 270	3 913
Sum	3 173 147	3 032 655	324 167	230 619	3 843 813	3 571 247	6 270	3 913

2.c Brutto utlån spesifisert på personkundemarkedet og viktige næringer

	Brutto utlån		Garantier		Potensiell eksponering ved trekkfasiliteter		Misligholdte engasjementer	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Personkunder	3 387 514	3 622 554	16 671	11 757	273 219	323 740	7 431	17 195
Jord- og skogbruk	408 390	387 214	7 831	4 650	32 161	32 087	5 955	8 125
Industri	168 228	151 063	45 322	46 244	20 552	61 201	1 623	0
Bygg og anlegg	437 741	128 786	45 088	18 561	30 094	18 340	1 017	0
Varehandel, hotell og restaurantdrift	252 668	288 914	32 256	24 821	83 999	73 404	144	1 010
Transport, post og telekommunikasjon	38 565	39 501	6 055	7 088	2 658	3 092	0	138
Eiendomsdrift	1 618 051	1 743 954	177 467	114 731	105 928	63 009	7 944	0
Forretn.messig tjenesteyting	57 850	130 342	2 349	2 541	3 727	29 828	0	0
Diverse næringer	191 654	162 881	7 799	11 983	67 381	24 378	1 914	0
Totalt	6 560 661	6 655 209	340 838	242 376	619 719	629 079	26 028	26 468

2.c Brutto utlån spesifisert på personkundemarkedet og viktige næringer (forts.)

	Tapsutsatte engasjementer		Individuelle nedskrivninger utlån + gar.		Gruppenedskrivninger utlån + gar.	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Personkunder	6 231	2 852	1 520	1 927		
Jord- og skogbruk	0	0	541	0		
Industri	0	2 948	51	535		
Bygg og anlegg	5 169	5 376	1 749	1 188		
Varehandel, hotell og restaurantdrift	3 282	150	1 922	176		
Transport, post og telekommunikasjon	0	0	0	0		
Eiendomsdrift	928	928	507	514		
Forretn.messig tjenesteyting	0	0	0	0		
Diverse næringer	2 451	2 578	1 500	1 500		
Totalt	18 061	14 832	7 790	5 840	20 241	15 771

Gruppenedskrivninger er ikke spesifisert på næringer

Utlån og garantier fordelt på geografiske risikoområder

Banken kan ikke se at det er forhold som tilsier en fordeling av utlån og garantier på geografiske risikoområder. Utlåns- og garantivirksomheten er i hovedsak konsentrert til Østlandet, med Buskerud som hovedområde.

Utlån og garantier på geografiske områder fordeler seg slik:

	Utlån		Garantier	
	2009	2008	2009	2008
Akershus	377 058	376 503	5 105	3 868
Oslo	391 542	447 049	3 545	4 865
Oppland	308 778	319 443	3 192	2 977
Buskerud	4 808 773	5 094 570	320 775	229 944
Øvrige	662 310	409 147	8 221	722
Utlandet	12 200	8 497	0	0
Sum geografiske områder	6 560 661	6 655 209	340 838	242 376

Formidling av lån til Sparebank 1 Boligkreditt AS

Banken har fra 2. kvartal 2007 begynt å overføre boliglån til Sparebank 1 Boligkreditt AS. Utlån føres ut av balansen på det tidspunktet reell risiko vedrørende utlånene er overført og kontroll over rettighetene til utlånene er bortfalt. Per 31.12.09 var saldo på overførte boliglån 958 mill. kroner. Bankens inntekter av disse lånene er ført som provisjonsinntekter.

Ved eventuelle tap i porteføljen, reduseres provisjonsinntektene med inntil summen av årets provisjoner.

2.d Verdssettelse - beskrivelser - definisjoner

Bankens utlån til kunder er, i samsvar med utlånsforskriften fra 1.1.2006, bokført til amortisert kost. Med amortisert kost menes historisk kost justert for mottatte avdrag, eventuell akkumulert periodisering av gebyrer og provisjoner samt nedskrivninger for tap. Etableringsgebyrer dekker kun de administrative utgiftene ved å etablere lånet og er således resultatført direkte. Fastrenteutlån til kunder regnskapsføres til amortisert kost som øvrige lån. Informasjon om eksponering knyttet til markedsverdi på utlånene finnes i 4. avsnitt.

Banken har vurdert om det eksisterer objektive bevis på at verdien på et utlån eller gruppe av utlån er redusert som følge av svekket kredittverdighet. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs bokføring. Dersom det er objektive bevis på at en verdireduksjon har inntruffet, beregnes nedskrivningen som differansen mellom utlånets bokførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer (inklusive sikkerheter) neddiskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats.

For næringslivsmarkedet gjennomgås årlig samtlige engasjementer over 10 mill. kroner, engasjementer hvor regnskapene viser negativ egenkapital, svake resultater

og dårlig likviditet samt engasjementer med klassifisering høy risiko. For personkundemarkedet gjennomgås samtlige engasjementer over 3 mill. kroner hvert halvår. Det settes opp en samlet vurdering etter hver gjennomgang. Misligholdte engasjementer under 90 dager gjennomgås på stikkprøvebasis. Når det gjelder risikoklassifisering av utlån henvises til note 2.b.

Av bankens utlån er det utlån med avtalt fastrente uten sikring som vil ha en makredverdi som kan avvike vesentlig fra bokført verdi. Banken har til sammen fastrenteutlån for 870 mill. kroner, hvorav 670 mill. kroner er sikret med renteswapper. For øvrige utlån med flytende rente anses bokført verdi å tilsvare markedsverdi.

Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler er eiendeler som banken har ervervet i forbindelse med sikring av engasjement. På overtakelsestidspunktet blir det lagt en takst/antatt realisasjonsverdi til grunn for bokføringen. Eventuell nedskrivning i forbindelse med overtakelsen føres som tap på utlån/garantier i resultatregnskapet. Gevinst/tap ved et senere salg av nevnte eiendeler blir også ført mot tap på utlån/garantier.

Overtatte eiendeler omfatter følgende:

	2009	2008
Tomter	482	250

Engasjement defineres som garantier og utlån innbefattet opptjente, men ikke betalte renter, gebyrer og provisjoner. Tapsutsatte lån, er lån som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske situasjon innebærer en overveiende sannsynlighet for at tap kan oppstå på et senere tidspunkt.

	2009	2008	2007	2006	2005
Tapsutsatte lån	18 061	14 832	20 099	21 609	21 512
Individuelle nedskrivninger	5 406	5 018	6 161	5 216	5 894
Netto tapsutsatte lån	12 655	9 814	13 938	16 393	15 618

Misligholdte engasjementer

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 90 dager.

	2009	2008	2007	2006	2005
Misligholdte lån	26 028	26 468	9 200	10 906	22 833
Individuelle nedskrivninger	2 384	822	0	956	2 445
Netto misligholdte lån	23 644	25 646	9 200	9 950	20 388

Resultatførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivninger i 2009: 138

Konstaterte tap

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller forøvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt av banken.

	2009	2008
Konstaterte tap utgjør	428	1 540

Individuelle nedskrivninger

Individuelle nedskrivninger på utlån er gjennomført i samsvar med utlånsforskriften fra 1.1.2006. Bankens engasjementer er gjennomgått, og det er foretatt nedskrivning på enkeltengasjementer der det foreligger objektive bevis på at en tapshendelse er inntruffet. Nedskrivningen beregnes som differansen mellom utlånets bokførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer (inklusive sikkerheter) neddiskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats.

Utlån til og fordringer på kunder	
Individuelle nedskrivninger 1.1.2009	5 840
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-149
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	9
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	2 904
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-814
Individuelle nedskrivninger 31.12.2009	7 790

Gruppenedskrivninger

Utlån som ikke er nedskrevet individuelt, vurderes samlet i grupper. Beregningen av nedskrivningsbehov foretas på kunde grupper med tilnærmet lik risikoklassifisering og tapserfaring for kundegruppene.

Utlån til og fordringer på kunder	
Gruppenedskrivninger 1.1.2009	15 771
Periodens endring	4 470
Gruppenedskrivninger 31.12.2009	20 241

Behandling av renteinntekter

I henhold til utlånsforskriften bokføres renteinntekter i resultatet til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Effektiv rente er den rente som neddiskonterer utlånets forventede fremtidige kontantstrømmer til balanseført verdi.

2.e Tap på utlån og garantier m.v.

Tap på utlån	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	1 949
Periodens endring i gruppenedskrivninger	4 470
Periodens konstaterte tap som det tidligere år er avsatt individuelle nedskrivninger for	149
Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er avsatt individuelle nedskrivninger for	279
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-522
Nedskrivning ved amortisering	139
Periodens tapskostnader	6 464

3. SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG ANDRE RENTEBÆRENDE VERDIPAIRER (MED FAST AVKASTNING)

3.a Verdssettelse

Sertifikater og obligasjoner er vurdert til det laveste av samlet anskaffelseskost og samlet markedsverdi (porteføljeprinsippet). Banken har ingen plasseringer i andre rentebærende papirer enn sertifikater og obligasjoner.

3.b Sertifikats- og obligasjonsporteføljen fordeler seg som følger:

	Balanseført verdi	Anskaffelses- kost	Virkelig verdi	Gj.snitt rente
Omløpsmidler				
Utstedt av andre				
- sertifikater og obligasjoner	325 221	326 622	325 221	2,97
Sum omløpsmidler	325 221	326 622	325 221	

Av sertifikater og obligasjoner som er omløpsmidler er 100% børsnoterte.

Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet som et veid gjennomsnitt av de enkelte verdipapirenes effektive rente og gjenværende løpetid.

3.c Ansvarlig lånekapital i andre foretak

	2009	2008
Ansvarlig lånekapital bokført under utlån	7 367	7 367
Ansvarlig lånekapital bokført under sertifikater og obligasjoner	21 878	19 981
Sum	29 245	27 348

4. AKSJER

4.a Verdssettelse

Kortsiktige plasseringer i aksjer anses som en portefølje og er i bankens regnskap vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og samlet markedsverdi. Begrunnelsen for å bruke porteføljevurdering er at porteføljen er satt sammen og styres på en slik måte at det totalt sett oppnås en ønsket risikoreduksjon. Virkelig verdi av aksjer defineres som børskurs per 31.12.

Anleggsaksjer, det vil si aksjer som er beregnet til varig eie, er vurdert til anskaffelseskost. Er den virkelige verdien vesentlig lavere enn den bokførte verdi, og verdinøgningen ikke kan forventes å være av forbigående karakter, blir det foretatt nedskrivning til virkelig verdi. Nedskrivningene reverseres når grunnlaget for dem ikke lenger vurderes å være til stede.

4.b Opplysninger om aksjer, andeler og egenkapitalbevis

Selskapets navn	Eierandel i prosent	Antall	Balanseført verdi	Anskaffel- seskost	Virkelig verdi
Øvrige omløpsmidler					
Egenkapitalbevis					
SpareBank 1 SR-Bank	0,47	565 437	15 141	15 141	28 272
SpareBank 1 Buskerud-Vestfold	0,60	14 011	1 478	1 478	1 373
SpareBank 1 Nord-Norge	0,57	102 852	5 430	5 430	11 314
Sparebanken Vest	0,34	9 050	1 262	1 262	923
Sandnes Sparebank	0,14	10 172	1 336	1 336	809
Helgeland Sparebank	0,16	3 427	593	593	406
Sparebanken Pluss	0,44	5 500	978	978	946
Rygge-Vaaler Sparebank	2,57	37 800	4 158	4 158	2 797
Nøtterø Sparebank	3,13	33 700	3 707	3 707	3 336
SpareBank1 SMN	0,34	238 083	5 763	5 763	12 856
Sum øvrige omløpsmidler		1 020 032	39 846	39 846	63 033
Aksjefond					
Holberg Norge		15 264	3 000	3 000	4 780
Odin Norden		3 526	3 000	3 000	4 085
Odin Europa SMB		30 679	3 000	3 000	3 865
Sum aksjefond		49 469	9 000	9 000	12 730
Anleggsmidler					
Aksjer og andeler					
AS Sparebankmateriell - SPAMA	0,95	300	30	30	
Samarbeidende Sparebanker AS	6,25	37 616	44 261	44 261	
Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland AS	38,00	304	5 186	5 186	
Nordito AS	0,15	15 697	885	885	
NorgesInvestor Long Short AS	3,45	25 000	28	28	
NorgesInvestor Value AS	1,38	25 000	0	0	
Veien Kulturminnepark AS	18,75	60	0	6 000	
Kredittforeningen for Sparebanker AS	1,84	920	948	948	
Eksportfinans ASA	0,09	235	2 891	3 558	
SpareBank 1 Boligkreditt AS	0,98	234 164	35 148	35 148	
SpareBank 1 Næringskreditt AS	1,90	110 969	13 871	13 871	
Buskerud Telemark Vestfold					
Investeringselskap AS	1,56	1 660	1 992	1 992	
Northern Logistic Property ASA	0,03	12 000	240	600	240
Ringerike Kultureiendom AS	13,79	1 000	1 000	1 000	
SpareBank 1 Eiendomsinvest AS	1,72	90 000	6 255	9 000	
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	9,50	950	5 700	5 700	
Visa Inc. (C-aksjer)	0,00	1 844	790	790	928
Diverse selskaper		8	11	11	
Sum anleggsmidler		557 727	119 236	129 008	
Sum øvrige omløpsmidler, aksjefond og anleggsmidler			168 082	177 854	
Andeler			1 448	1 448	
Sum øvrige omløpsmidler, aksjefond, anleggsmidler og andeler			169 530	179 302	

Av aksjer, andeler og egenkapitalbevis som er omløpsmidler er 100% børsnoterte. Av aksjer og andeler som er anleggsmidler er aksjer i Northern Logistic Property ASA og Visa Inc. børsnoterte.

Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

Bankens investering i Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland AS defineres som investering i tilknyttet selskap. Forretningskontor er i Hønefoss og bankens stemmeandel er lik eierandel, jf. tabellen over. Selskapets egenkapital og resultat for 2009 er hhv. 8,2 mill. kroner og 4,7 mill. kroner.

Bankens investeringer i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS defineres som felleskontrollert virksomhet. Forretningskontor er i Oslo og bankens stemmeandel er lik eierandel, jf. tabellen over.

Beholdningsendring anleggsmidler

Inngående balanse	101 127
Kjøp	20 425
Salg	-200
Nedskrivning (-)/ reversert nedskrivning (+)	-2 116
Utgående balanse	119 236

5. VARIGE DRIFTSMIDLER**5.a Verdssettelse**

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler blir ført i balansen til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte ordinære avskrivninger og eventuelle nedskrivninger.

Ordinære avskrivninger er basert på kostpris og er fordelt lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid.

Er den virkelige verdi av et driftsmiddel vesentlig lavere enn den bokførte verdi, og verdinedgangen ikke kan forventes å være av forbigående karakter, blir det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Banken benytter følgende avskrivningssatser:

Bankbygninger	3-4%
Innredning og inventar	10-30%
Maskiner/edb-utstyr	15-30%
Transportmidler	15-20%
Tomt	0%

5.b Spesifikasjon av postene

	Maskiner Inventar Transportmidler	Bankbygninger og andre faste eiendommer
Anskaffelseskostnader 1.1	39 700	30 715
Tilgang i året	1 523	0
Avgang i året	10 970	0
Anskaffelseskostnader 31.12	30 254	30 715
Samlede ordinære av- og nedskrivninger	23 175	19 997
Bokført verdi 31.12	7 079	10 718
Skattemessig verdi	5 730	18 608
Årets ordinære avskrivninger	2 068	892

Opplysninger om bygninger og fast eiendom

(Areal i m²)

Type bygg	Årlig leie	Areal brukt av banken	Areal utleid	Balanseført verdi
Bankbygg S. Torv 6	453	2 303	497	3 424
Bankbygg Hønenget. 72	26	350	70	0
Bankbygg Filial Sokna	139	250	435	445
Forretningsbygg S. Torv 5	478	110	750	274

6. ANSVARLIG KAPITAL

6.a Egenkapital

Eierandelskapitalen utgjorde per 31.12.2009 500 000 egenkapitalbevis á kr 100, dvs. 50 mill. kroner.

Alle egenkapitalbevis tilhører samme klasse og har lik stemmerett.

Overkurs ved emisjon skriver seg fra utstedelse av egenkapitalbevis i 1996 med kr 25 per andel med fradrag av emisjonskostnader.

Utviklingen av bankens fond er slik:

	Sparebankens fond	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Sum egenkapital
Balanse 1.1.2009	799 175	49 570	10 277	1 586	860 608
Beholdning egne egenkapitalbevis	123	430			553
Årets resultat	51 827			44	51 871
Balanse 31.12.2009	851 125	50 000	10 277	1 630	913 032

De 20 største egenkapitalbevisiere per 31.12.09

	Antall	%-andel
Lilleba AS	49 870	9,97
Ringeriks-Kraft AS	43 000	8,60
Aka AS	39 900	7,98
Nore Invest AS	16 500	3,30
Allumgården AS	14 950	2,99
Jan Wikborg	13 800	2,76
Helge Anton Hagelsteen Vik	10 600	2,12
AS Kistefoss Træsliberi	10 000	2,00
The Northern Trust Company	9 650	1,93
Apriori Holding AS	8 600	1,72
Asbjørn Vestby	7 300	1,46
Thorvald Kaare Lie	7 000	1,40
Sparebanken Øst	6 650	1,33
Follum Bruks Arbeiderforening	6 500	1,30
Vidar Normann Pedersen	5 800	1,16
Engeseth Eiendom AS	5 700	1,14
Lys & Kraft Eiendom	5 200	1,04
Carl August Mohn	5 000	1,00
Vik Agenturer AS	4 400	0,88
Vivi Rigmor Skalstad	4 200	0,84
Totalt	274 620	54,92
Øvrige egenkapitalbevisiere	225 380	45,08
Totalt antall egenkapitalbevis	500 000	100,00

Oversikt over egenkapitalbevis eiet av ledende ansatte, medlemmer av styre, kontrollkomite og representantskapet per 31.12.2009, er medtatt under note 8a.

Egenkapitalbevisiere fordelt på kommuner

Kommunenavn	Antall eiere	%	Antall egenkapitalbevis	%
Ringerike	402	59,2	277 314	55,5
Hole	65	9,6	64 070	12,8
Jevnaker	19	2,8	7 280	1,5
Oslo	46	6,8	36 287	7,3
Sum	532	78,4	384 951	77,0
Øvrige	147	21,6	115 049	23,0
Totalt	679	100	500 000	100

Spredning av egenkapitalbevis

	Antall eiere	%	Antall egenkapitalbevis	%
1 - 100	265	39,0	21 088	4,2
101 - 200	131	19,3	24 110	4,8
201 - 500	174	25,6	57 227	11,4
501 - 1000	47	6,9	37 370	7,5
1001 - 3000	38	5,6	71 835	14,4
3001 -	24	3,5	288 370	57,7
Totalt	679	100	500 000	100

6.b Kapitaldekning

Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag.

Den ansvarlige kapital består kun av kjernekapital.

Ansvarlig kapital	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Kjernekapital:			
Sparebankens fond	851 125	799 175	764 126
Gavefond	0	0	21 000
Egenkapitalbevis	50 000	50 000	50 000
Beholdning egne egenkapitalbevis	0	-430	0
Overkursfond	10 277	10 277	10 277
Utjevningsfond	1 630	1 586	1 586
Balanseført egenkapital	913 032	860 608	846 989
Utsatt skattefordel	-2 396	-4 432	-273
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	-13 879	-13 481	-10 677
Sum kjernekapital	896 757	842 695	836 039
Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner og verdipapirforetak	-7 271	-2 595	-10 784
Pålegg om kapitaldekningsreserve	-46 628	-46 628	-33 164
Tellende ansvarlig kapital	842 858	793 472	792 091
Beregningsgrunnlag *)	5 128 150	4 830 213	4 690 233
Kapitaldekningsprosent *)	16,44%	16,43%	16,89%

*) Kapitaldekningen per 31.12.08 har blitt korrigert fra 16,83 % til 16,43% som følge av en systemfeil knyttet til riktig risikovekt av engasjementer med pant i eiendom. Feilen er korrigert i systemet per utgangen av 2. kv. 2009.

7. LIKVIDITETSFORHOLD - FINANSIERING

7.a Restløpetid på følgende eiendels- og gjeldsposter

	Inntil 1 måned	1 mnd. til 3 mndr.	3 mndr. til 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	25 470	0	0	0	0	0	25 470
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	711	0	0	0	0	0	711
Utlån til og fordringer på kunder	16 839	44 218	1 346 906	936 751	4 187 916	0	6 532 630
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	0	14 869	2 986	261 275	46 090	0	325 220
Øvrige eiendeler med restløpetid	0	0	0	0	0	0	0
Eiendeler uten restløpetid	0	0	0	0	0	265 905	265 905
Sum eiendeler	43 020	59 087	1 349 892	1 198 026	4 234 006	265 905	7 149 936
Gjeld til kredittinstitusjoner	47 053	0	100 000	130 000	0	0	277 053
Innskudd fra og gjeld til kunder	3 972 038	11 654	46 717	3 657	0	0	4 034 066
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	350 000	400 000	1 050 000	0	0	1 800 000
Øvrig gjeld	10 481	31 163	60 298	0	855	22 988	125 785
Egenkapital	0	0	0	0	0	913 032	913 032
Sum gjeld og egenkapital	4 029 572	392 817	607 015	1 183 657	855	936 020	7 149 936
Netto likviditetseksposering på balanseposter	-3 986 552	-333 730	742 877	14 369	4 233 151	-670 115	0

Rammelån er medtatt under intervall 3 mndr. til 1 år.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko kan sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp for sine forpliktelser rettidig. Bankens lånekunder ønsker langsiktig finansiering, og bankens innskuddskunder kan i praksis på svært kort varsel disponere sine innskudd. Banken har ved dette påtatt seg en likviditetsrisiko. I tillegg er banken avhengig av å finansiere et gap mellom innskudd fra kunder og utlån til

kunder. Dette finansieres med sertifikat- og obligasjonslån samt innlån fra interbankmarkedet. I tillegg har banken avtalt trekkrettigheter i Norges Bank samt avtalt trekkfasilitet i Swedbank Oslo og Nordea Bank med tilsammen 200 mill. kroner. Innskuddsdekningen var ved utgangen av året 61,5 %, mot 59,6 % ved samme tid i fjor. Likviditetssituasjonen karakteriseres som tilfredstillende for banken.

7.b Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser

	Inntil 1 måned	1 mnd. til 3 mndr.	3 mndr. til 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	Uten rente- eksponering	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	990	0	0	0	0	24 480	25 470
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	711	0	0	0	0	0	711
Utlån til og fordringer på kunder	5 672 678	0	14 691	765 376	79 885	0	6 532 630
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	82 736	242 484	0	0	0	0	325 220
Ikke rentebærende eiendeler	0	0	0	0	0	265 905	265 905
Sum eiendeler	5 757 115	242 484	14 691	765 376	79 885	290 385	7 149 936
Gjeld til kredittinstitusjoner	47 053	230 000	0	0	0	0	277 053
Innskudd fra og gjeld til kunder	3 972 038	11 654	46 717	3 657	0	0	4 034 066
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	450 000	1 250 000	100 000	0	0	0	1 800 000
Ikke rentebærende gjeld	0	0	0	0	0	125 785	125 785
Egenkapital	0	0	0	0	0	913 032	913 032
Sum gjeld og egenkapital	4 469 091	1 491 654	146 717	3 657	0	1 038 817	7 149 936
Netto renteeksponering på balansen	1 288 024	-1 249 170	-132 026	761 719	79 885	-748 432	0
Ikke balanseførte finansielle derivater	334 380	319 314	20 395	-630 146	-43 943	0	0
Netto renteeksponering inklusiv ikke balanseførte finansielle derivater	1 622 404	-929 856	-111 631	131 573	35 942	-748 432	0
Netto renteeksponering som gjennomsnitt av forvaltningskapital	22,3	(12,8)	(1,5)	1,8	0,5	(10,3)	0,0

Renterisiko

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktiviteter i norske penge- og kapitalmarkeder. Ved en endring i markedsrenten kan ikke banken parallelt gjennomføre rentendringer for alle balanseposter dersom disse har ulik rentebindingstid. En endring av markedsrenten vil da gi en økning eller reduksjon av rentenettoen og i forbindelse med blant annet obligasjonsbeholdningen vil det bli umiddelbare verdifall eller verdiøkninger.

Banken foretar analyser for å avdekke renterisikoen. Plasseringer i obligasjoner og sertifikater består i hoved-

sak av industri- og bankpapirer, primært for å dekke myndighetenes likviditetskrav og låneadgang i Norges Bank. Rentefølsomheten på slike plasseringer har gjennom året vært ca 0,2. En generell renteøkning i markedet på 1 % ville per 31.12.2009 gi et urealisert kurstap på 0,8 mill. kroner. Av bankens innskuddsmidler er 57 mill. kroner fastrenteinnskudd, mens fastrenteutlån utgjør 870 mill. kroner hvorav 671 mill. kroner er rentesikret gjennom renteswapavtaler. Markedsverdien av avtalene er negativ med 1,2 mill. kroner, som er motregnet mot fastrentelån og netto regnskapsmessig effekt er null.

7.c Finansielle derivater

Egenkapital- relaterte derivater:	Bytteavtaler	Markedsverdi aksjeindeks	Markedsverdi rentebetaling	Løpetid	Forfall
Sikringsportefølje	Nominelt beløp	Beregnet verdi	Beregnet verdi		
BMB	1 845	0	45	3,5 år	12.10.2010
BMB	5 170	0	129	3 år	07.11.2010
BMB	3 657	4	121	3 år	17.02.2011
Samlet portefølje	10 672				

Beskrivelse av inngåtte avtaler

Avtalene innebærer at banken betaler flytende rente kvartalsvis frem til forfallstidspunktet. Som motytelse har banken opsjon på aksjeavkastning på forfallsdagen. Avkastningen reguleres i forhold til indeksutviklingen på nærmere definerte aksjemarkeder. Bytteavtalen er inngått for å sikre den fremtidige renteutbetaling for innskudd med avtalt børsavkastning (BMB).

Regnskapsmessig behandling/regnskapsprinsipper - sikringsforretning

Avtaler som er inngått for å redusere bankens eksponering overfor svingninger i rente/avkastning av balanseposter, er definert som sikringsforretning. Den del av bytteavtalen som er inngått for å sikre utbetaling av børsavkastning på inngåtte avtaler, er en sikringsforretning, og den verdsettes etter samme prinsipp som den sikrede post. De renter som er avtalt på den del av bytteavtalen som refererer til bankinnskudd med børsavkastning, er utgiftsført som renter av bankinnskudd.

Regnskapsmessig behandling/regnskapsprinsipper - øvrige avtaler - ikke sikringsforretning

Finansielle derivater, som ikke er sikringsforretning, vurderes generelt etter laveste verdis prinsipp. Bytteavtalen er en opsjonsavtale der premien betales etterskuddsvis

gjennom kontraktens løpetid. Avtalen skaper således både en eiendel - opsjon (rettighet til børsavkastning) og en gjeld - skyldig opsjonspremie. Dersom banken har åpne posisjoner, blir disse behandlet etter følgende prinsipper: Skyldig opsjonspremie regnskapsføres til nåverdien av de fremtidige rentebetalinger. Opsjonen (rettigheten til børsavkastning) vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Resultatelementer knyttet til åpne posisjoner nettoføres mot resultat av derivater. Pr. 31.12 hadde banken ingen åpne posisjoner.

Klassifikasjon

Transaksjonene har langsiktig karakter og er derfor klassifisert som anleggsmiddel. Banken har ingen handelsportefølje i derivater.

Garanti Eksportfinans AS

Banken har som eier i Eksportfinans AS deltatt i et garantisyndikat for nedskrivninger i obligasjonsbeholdningen til Eksportfinans AS. Startdato for garantien er 29.02.2008. Basert på positiv utvikling av markedsverdier i 2009, er vår garantidel redusert fra 2.340' per 31.12.08 til 855' per 31.12.09. Garantiavtalen er klassifisert som et finansielt derivat i balansen og resultatført under netto verdiendring på valuta og finansielle derivater. Bankens garanti er maksimert til 4.452'.

7.d Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner

	2009	2008
Gjeld uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	47 053	46 130
Gjeld med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	230 000	230 000
Gjeld til kredittinstitusjoner	277 053	276 130
Gjennomsnittlig rente	3,4 %	6,3 %

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av gjennomsnittlig gjeld til kredittinstitusjoner.

Innskudd fra kunder

	2009	2008
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	3 839 596	3 669 554
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	194 470	297 895
Innskudd fra kunder	4 034 066	3 967 449
Gjennomsnittlig rente	2,3 %	4,8 %

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av gjennomsnittlig innskudd fra kunder.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

ISIN-nummer	Låneopptak	Forfall	Pålydende	Herav egen beholdning	Netto pålydende	Avdragsstruktur	Kupongrente
N00010310113	24.04.2006	25.04.2011	300 000		300 000	Avdragsfritt	Flytende
N00010359912	21.03.2007	22.03.2010	300 000		300 000	Avdragsfritt	Flytende
N00010383037	21.08.2007	21.08.2012	300 000		300 000	Avdragsfritt	Flytende
N00010412612	23.01.2008	23.09.2010	300 000		300 000	Avdragsfritt	Flytende
N00010425275	10.04.2008	10.10.2011	150 000		150 000	Avdragsfritt	Flytende
N00010511652	13.05.2009	13.05.2013	300 000		300 000	Avdragsfritt	Flytende
Sum obligasjonslån			1 650 000		1 650 000		
Sum sertifikater			150 000		150 000		
Sum obligasjonslån og sertifikater			1 800 000		1 800 000		
Gjennomsnittlig rente på obligasjons- og sertifikatlån			3,3 %				

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av gjennomsnittlig obligasjons- og sertifikatbeholdning.

8. OPPLYSNINGER VEDRØRENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

8.a Antall ansatte, ytelser og lån

Antall årsverk sysselsatt i 2009: 70,2

Samlet godtgjørelse og lån til:

	Lønn og godtgjørelse	Lån	Lån til nærstående
Adm. banksjef	1 330	675	
Styret	698	4 205	8 521
Representantskap	109	12 881	
Kontrollkomite	100	4 321	
Ansatte		85 421	
Sum	2 237	107 503	8 521

Godtgjørelse og lån til ledende ansatte, medlemmer av styret, kontrollkomiteen og representantskapet, samt egenkapitalbevis utstedt av Ringerikes Sparebank som eies inkl. nærstående

	Lønn og godtgjørelse	Herav bonus	Årets endring i ytelsesbasert pensjonsopp- tjening	Lån	Egenkapital- bevis
Ledende ansatte					
Adm. banksjef Steinar Haugli	1 330	52	755 264	675	175
Ass. banksjef Bjørn Rune Rindal	901	35	100 757	1 801	0
Ass. banksjef Marit K. Tronrud	801	41	100 228	1 727	200
Økonomisjef Jane Kim Gravbråten	567	0	0	0	400
Ass. banksjef Terje Ruste (sluttet 01.05.09)	367	40	69 113	50	200
Soussjef Jon Vold	735	38	97 430	1 336	0
Soussjef Dag Engen	727	36	121 469	1 791	150
Markedssjef Kristin Ruud	638	25	100 757	388	800
Styret					
Per Chr. Gornæs, leder ¹⁾	225			408	500
Beate H. Hundhammer, nestleder ¹⁾	95			1 418	0
Unn Teslo	75			0	0
Christian Mathiesen	75			2 379	400
Sten E. Magnus	75			0	2 000
Gunnar Bergan, ansattes representant	75			3 058	0
Kontrollkomite					
Rolf Hatlinghus, leder	45			2 866	0
Anne Taran Tjølsen Jacobsen	28			323	500
Ståle Tøngestuen	28			1 132	0
Representantskapet					
Valgt av innskyterne					
Anne-Lise Rian, leder	35			0	0
Rolf Hatlinghus	3			2 866	0
Dagfinn Nilsen	4			0	5 500
Kirsten Bergerud	2			0	50
Astrid Rishovd Nyhus	2			0	400
Yngve Soltvedt	0			552	0
Ina Elsrud	3			815	0
Håvard Rustad	2			1 485	0
Inger Ellefsen Nyhus	2			1 489	400
Arve Bjørseth	2			1 790	2 150
Ståle Tøngestuen	2			1 132	0
Leif Erik Nordby	2			2 048	0
Bente Tandberg	2			1 381	0
Valgt av egenkapitalbeviserne					
Frederik W. Skarstein, nestleder	2			0	49 950
Aage Thoresen	2			0	39 900
Helge Anton Hagelsteen Vik	4			1 348	15 600
Bjørn Ørpen	2			0	16 200
Ole Sunnset	1			0	43 000
Anne Taran Tjølsen Jacobsen	0			323	500
Tor B. Aslaksrud jr.	2			1 498	2 350

(Tabellen fortsetter neste side.)

1) Bankens representantskap har i 2009 vedtatt en ekstraordinær godtgjørelse til styrets leder og nestleder på hhv. kr 100 000 og kr 20 000 for merarbeid i forbindelse med sammenslutningsavtalen med Sparebanken Jevnaker Lunner og Gran Sparebank.

Godtgjørelse og lån til ledende ansatte, medlemmer av styret, kontrollkomiteen og representantskapet, samt egenkapitalbevis utstedt av Ringerikes Sparebank som eies inkl. nærstående (forts.)

	Lønn og godtgjørelse	Herav bonus	Årets endring i ytelsesbasert pensjonsopp- tjening	Lån	Egenkapital- bevis
Oppnevnt av Ringerike kommune					
Nancy Amundsen	2			0	50
Lise Kihle Gravermoen	2			0	0
Frode Haugseth	2			0	0
Oppnevnt av Hole kommune					
Paul O. Liseth	3			475	0
Valgt av ansatte					
Inger Marie Holm	3			1 303	0
Randi Irene Roa	2			0	0
Bjørn Nilsen	2			1 290	0
Lars Ulsnes	2			370	0
Liv Grinna	2			1 594	0
Liv Bull Sletholt	2			1 907	0
Trine Lise Engen	2			1 442	100
Marianne Rustad	2			1 074	0

Adm. banksjef har avtale om førtidspensjonering ved fylte 63 år.

Revisors godtgjørelse beløper seg til kr 542.473 for lovbestemt revisjon.

Rentesubsidiering av lån til ansatte utgjorde 0,9 mill. kr i 2009. Beregningen har tatt utgangspunkt i differansen mellom markedsrente og de ansattes lånerente per 31.12. Subsidiekostnaden er ikke bokført og den er med på å redusere bankens renteinntekter.

8.b Pensjonsforpliktelser overfor tjeneste- og tillitsmenn

Pensjonsforpliktelser/pensjonskostnader

Banken er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Bankens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Bankens kollektive pensjonsordning er etablert gjennom egen pensjonskasse. Hovedbetingelsene er 30 års opptjening, 70% alderspensjon av pensjonsgrunnlaget per 1.1 det året man fyller 67 år, samt uførepensjon og etterlattepensjon til ektefelle og barn. Alle pensjonsytelser samordnes med beregnede ytelser fra Folketrygden. Per 31.12. 2009 omfattet pensjonsordningen 117 personer. I tillegg til pensjonsforpliktelsene som dekkes gjennom pensjonskassen, har banken udekkede pensjonsforpliktelser som skal finansieres direkte over driften. Forpliktelsene gjelder to personer med avtale om førtidspensjon med dekning over 12G. I tillegg kommer AFP (Avtalefestet Førtidspensjon) som gjelder alle ansatte. Bankens har innført Norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader.

Ved beregningen av de fremtidige pensjoner er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Diskonteringssats	5,40%	5,50%	5,00%
Avkastning på pensjonsmidler	6,50%	6,50%	6,00%
Årlig lønnsvekst	4,25%	4,50%	4,50%
Årlig G-regulering	4,00%	4,25%	4,25%
Årlig regulering av pensjoner	2,80%	2,80%	2,00%

For beregning av AFP-forpliktelsen er det lagt til grunn 30% avgang fra alder 62 år mens resten går av med AFP ved 64 år. Banken finansierer pensjonen 100 % inntil pensjonisten fyller 64 år. Deretter gis et statlig tilskudd på 40 % frem til 67 år. AFP-ytelsene er begrenset til 70 % av pensjongivende inntekt.

Sikrede pensjonsytelser	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Pensjonsforpliktelser brutto	88 990	87 753	81 024
- Pensjonsmidler	80 493	89 606	81 386
Pensjonsforpliktelser netto før avgift	8 497	-1 853	-362
Ikke resultatført planendring	0	-48	-96
Ikke resultatførte estimatendringer og avvik	-27 774	-16 822	-14 371
+ Periodisert arbeidsgiveravgift 14,1 %	0	0	0
Pensjonsforpliktelser netto etter avgift	-19 277	-18 723	-14 829

Usikrede pensjonsytelser	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Pensjonsforpliktelser netto før avgift	22 898	23 129	20 192
Ikke resultatført planendring	1 324	1 374	1 424
Ikke resultatførte estimatendringer og avvik	-4 464	-5 351	-2 756
+ Periodisert arbeidsgiveravgift 14,1%	3 229	3 261	2 847
Pensjonsforpliktelser netto etter avgift	22 987	22 413	21 707

Pensjonskostnader			
Sikrede ytelser	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Årets pensjonsopptjening	4 050	3 501	2 876
+ Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	4 783	4 008	3 674
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	4 752	4 916	4 516
Pensjonskostnad før arbeidsgiveravgift	4 081	2 593	2 034
Resultatført planendring	48	48	48
Resultatførte estimatendringer og avvik	2 146	672	0
+ Periodisert arbeidsgiveravgift 14,1%	0	0	0
Pensjonskostnad netto, sikrede ytelser	6 275	3 313	2 082

Usikrede ytelser			
Årets pensjonsopptjening	1 131	754	429
+ Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	1 287	979	944
Pensjonskostnad før arbeidsgiveravgift	2 418	1 733	1 373
Resultatført planendring	-50	-49	-49
Resultatførte estimatendringer og avvik	410	-203	-9
+ Periodisert arbeidsgiveravgift 14,1%	340	244	208
Pensjonskostnad netto, usikrede ytelser	3 118	1 725	1 523
Samlet pensjonskostnad netto, sikrede og usikrede ytelser	9 393	5 038	3 605

Overfinansiering sikrede ytelser - sannsynliggjøring av fremtidig bruk:			
Årets pensjonsopptjening	4 050	3 501	2 876
+ Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	4 783	4 008	3 674
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	4 752	4 916	4 516
= Pensjonskostnad før arbeidsgiveravgift	4 081	2 593	2 034

Årets pensjonsopptjening og rentekostnad overstiger forventet avkastning på pensjonsmidlene og overfinansieringen vil over tid bli redusert. Dette anses som en tilstrekkelig sannsynliggjøring for bruk av overfinansieringen.

Virkning av estimatendringer og avvik mellom estimert og faktisk avkastning blir resultatført først når den akkumulerede virkning overstiger 10% av den største av pensjonsmidlene og pensjonsforpliktelsene for de sikrede ordningene og 10% av forpliktelsene for de usikrede ordningene. Estimaterendringer og avvik amortiseres over gjennomsnittlig gjenstående tjenestetid.

9.A SKATT

Skattekostnaden består av:

- Betalbar skatt
 - fra skattepliktig inntekt som beregnes ved ligningen hvert år.
- Utsatt skatt
 - knytter seg til periodisering av skatt på inntekts- og kostnadsposter hvor den regnskapsmessige periodiseringen avviker fra den skattemessige.

Resultatforskjeller

Alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig resultat deles i:

- Permanente forskjeller
 - Ikke fradragsberettigede kostnader og skattefrie inntekter.
- Midlertidige resultatforskjeller
 - Forskjeller mellom regnskaps- og skattemessig periodisering som skal reverseres i senere perioder fordi det er det samme beløp som samlet skal komme til fradrag eller som skal inntektsføres over tid.

Beregning av skattekostnad:

Resultat før skatter		103 095
Permanente forskjeller:		
Kostnader som ikke er fradragsberettigede	248	
Andre fradragsberettigede kostnader	-4 409	
Netto nedskrivninger/ reverserte nedskrivninger	2 116	
Mottatt utbytte og egenkapitalrenter	-9 454	
Aksjegevinster ikke skattepliktig	-65	
3 % skatt av netto skattefrie inntekter	285	-11 279
Endring midlertidige forskjeller		-7 272
Skattepliktig inntekt		84 544
28% skatt		23 672
Formuesskatt		2 942
Betalbar skatt i balansen		26 614
For lite avsatt i 2008		24
Betalbar skatt resultatregnskapet		26 638
Endring utsattefordel		2 036
Skattekostnad på ordinært resultat		28 674

Utsatt skatt beregnes på grunnlag av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier som eksisterer ved utgangen av regnskapsåret.

Skattereduserende forskjeller	31.12.2009	31.12.2008	Endring
Mindreavskrivning på driftsmidler	-6 541	-6 697	-156
Forskjell regnskapsmessig og skattemessig verdi derivater	-856	-2 340	-1 484
Nedskrivning verdipapirer	-1 401	-12 383	-10 982
Pensjonsforpliktelser	-22 988	-22 413	575
Sum skattereduserende forskjeller	-31 786	-43 833	-12 047
Skatteøkende forskjeller			
Gevinst- og tapskonto anleggsmidler	228	285	-57
Overfinansiering pensjonsforpliktelser	18 502	18 723	-221
Utlånsforskrift, implementering 1.1.06	4 498	8 995	-4 497
Sum skatteøkende forskjeller	23 228	28 003	-4 775
Netto grunnlag for beregning utsatt skatt/ skattefordel	-8 558	-15 830	-7 272
Utsatt skattefordel balanseført	-2 396	-4 432	2 036

9.b Sikringsfondsavgift

Bankenes sikringsfond

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner pålegger alle sparebanker å være medlem av Bankenes sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap som en innskyter har på innskudd i en medlemsinstitusjon. Gjeldende lov fra 1.1.97 medfører at dersom en innskyter har innskudd som samlet overstiger 2 mill. kroner, plikter ikke fondet å dekke tap på den del av samlet innskudd som overstiger dette beløp. Med innskudd menes enhver kreditsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navngitt person, unntatt innskudd fra andre finansinstitusjoner. For 2008 utgjør avgiften til sikringsfondet 1/3 av full avgift. For 2009 er det innbetalt full avgift til sikringsfondet.

	2009	2008
Avgift	3 455	1 072

9.c Betingede forpliktelser

Pantstillelser

Banken har deponert ihendehaverobligasjoner pålydende 161 mill. kroner som sikkerhet for dagslån i Norges Bank.

9.d Spesifikasjon av gebyrer og provisjoner

Andre gebyrer og provisjonsinntekter fordeler seg slik:	2009	2008	2007
Interbankgebyrer	1 517	1 759	1 772
Betalingsformidling	20 014	17 781	16 380
Forsikringsprodukter	10 500	9 615	9 117
Øvrige provisjoner	8 877	6 017	7 620
Sum	40 908	35 172	34 889
Andre gebyrer og provisjonskostnader fordeler seg slik:	2009	2008	2007
Interbankgebyrer	1 068	1 168	1 315
Betalingsformidling	4 397	4 954	4 728
Øvrige provisjoner	521	613	390
Sum	5 986	6 735	6 433

9.e Spesifikasjon av andre driftskostnader

	2009	2008	2007
Honorarer	844	1 578	882
Kostnader leide lokaler	936	656	996
Driftsmidler utgiftsført	1 099	1 225	1 103
Driftskostnader faste eiendommer	3 243	4 802	2 945
Samarbeidende Sparebanker AS	2 130	1 586	1 229
Øvrige driftskostnader	2 744	2 340	2 335
Sum andre driftskostnader	10 996	12 187	9 490
Kontantstrømanalyse			
	2009	2008	2007
Årsoverskudd	74 421	49 672	61 974
Av- og nedskrivninger	2 960	2 837	2 527
Tap på utlån	6 464	6 476	-1 955
Gevinst(-)/tap(+) ved avgang av varige driftsmidler	0	0	0
Utbytte	-5 300	-3 500	-5 000
Gaver	-17 250	-32 000	-13 000
Tilført fra årets virksomhet	61 295	23 485	44 546
Økning utlån (inkl. overtatte eiendeler)	94 272	-623 327	-667 766
Økning innskudd fra kunder	66 616	329 458	270 252
Endring gjeld til kredittinstitusjoner + økning / -nedgang	923	25 020	-52 541
Endring verdipapirer - økning / +nedgang	-118 277	4 974	-15 790
Endring andre eiendeler - økning / +nedgang	-4 483	-17 862	-17 050
Endring diverse gjeld + økning / -nedgang	18 871	18 241	9 243
A. Netto likviditetsendring virksomhet	119 217	-240 011	-429 106
- Netto investering i varige driftsmidler	-1 523	-7 276	-3 545
B. Netto likviditetsendring investeringer	-1 523	-7 276	-3 545
Endring innskudd fra Norges Bank + økning / -nedgang	0	100 000	0
Erverv/ salg av egne egenkapitalbevis	553	-553	0
Økning gjeld sertifikater og obligasjoner	-120 000	120 000	447 561
C. Netto likviditetsendring finansiering	-119 447	219 447	447 561
A+B+C Sum endring likvider	-1 753	-27 840	14 910
+ Likviditetsbeholdning 1.1	27 935	55 775	40 865
= Likviditetsbeholdning 31.12	26 182	27 935	55 775

som består av:

Kasse, Norges Bank, fordringer på kredittinstitusjoner.

26 182

27 935

55 775

Revisjonsberetning for 2009:

Vi har revidert årsregnskapet for Ringerikes Sparebank for regnskapsåret 2009 som viser et overskudd på kr 74.421.000. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av sparebankens styre og administrerende banksjef. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige

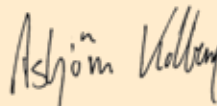
regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av sparebankens formuesforvaltning og regnskaps- og internkontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- Årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av sparebankens økonomiske stilling 31. desember 2009 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge.
- Ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.
- Opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og om forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Gjøvik, 22. februar 2010

Samarbeidende Revisorer AS

Statsautorisert revisor

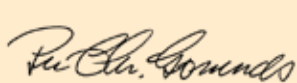
Erklæring fra styret og administrerende banksjef:

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2009 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av Ringerikes Sparebanks eiendeler, gjeld, finansielle stilling

og resultat som helhet. Vi erklærer også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor.

Hønefoss, 22. februar 2010

I styret for Ringerikes Sparebank

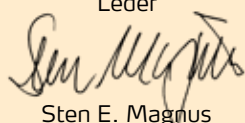
Per Chr. Gornæs
Leder

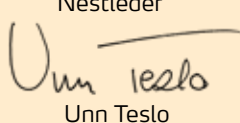
Beate Heieren Hundhammer
Nestleder

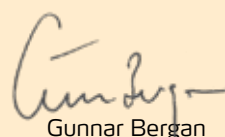
Christian Mathiesen

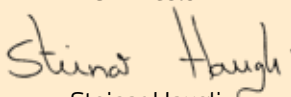
Sten E. Magnus

Unn Teslo

Gunnar Bergan

Steinar Haugli
Adm. banksjef

Årsberetning fra kontrollkomiteen:

Kontrollkomiteen har ført kontroll og tilsyn med at bankens virksomhet er drevet i samsvar med bestemmelsene i Lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner, bankens vedtekter, representantskapets vedtak og andre bestemmelser som banken har plikt til å rette seg etter.

Kontrollkomiteen har i medhold av lovens § 3-11 annet ledd gjennomgått styrets protokoller og for øvrig foretatt de undersøkelser som loven og komiteens instruks bestemmer. Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets årsberetning, resultatregnskap og balanse m/noter uten at

dette gir foranledning til noen bemerkninger.

Komiteen konstaterer at lovens grenser om egenkapitaldekning, garantiansvar, verdipapirbeholdning og verdi av faste eiendommer er overholdt pr. 31.12.2009.

Kontrollkomiteen har kontrollert og konstatert at lån til tjenestemenn og tillitsvalgte som faller inn under § 2-15 er gitt i henhold til lovens bestemmelser.

Kontrollkomiteen vil anbefale at resultatregnskap og balanse m/noter fastsettes som bankens årsregnskap for 2009.

Hønefoss, 22. februar 2010

Rolf Hatlinghus
Rolf Hatlinghus
leder

Anne Taran Tjølsten Jacobsen
Anne Taran Tjølsten Jacobsen

Ståle Tangestuen
Ståle Tangestuen

Byggingen av Ringeriksbadet er i rute.

Eierstyring og selskapsledelse:

Eierstyring og selskapsledelse i Ringerikes Sparebank omfatter de mål og overordnede prinsipper som banken styres og kontrolleres etter for å sikre egenkapitalbevis-eiernes, kundenes, medarbeidernes, innskytternes og andre gruppers interesser i banken.

Bankens prinsipper for god virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir nådd og realisert.

Ringerikes Sparebank følger Norsk Anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance) så langt den passer for sparebanker. Anbefalingen bygger på prinsippet om å "følge" eller "forklare eventuelle avvik" og nedenfor beskrives sentrale forhold knyttet til Ringerikes Sparebank sin eierstyring og selskapsledelse med kommentarer ved avvik fra anbefalingen.

REDGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSELEDELSE OG SELSKAPETS VIRKSOMHET

(anbefalingens punkt 1 og 2)

Ringerikes Sparebank har til formål å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskytere, levere finansielle tjenester til publikum, næringsliv og offentlig sektor og å forvalte på trygg måte de midler den rår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker. Bankens kan utføre alle vanlige bankforretninger og banktjenester i samsvar med den til enhver tid gjeldende lovgivning.

Bankens visjon er at Ringerikes Sparebank skal være den anbefalte og ledende banken i Ringeriksregionen. Visjonen bygger på verdiene Nær og Dyktig samt en Lokal og Personlig profil. Bankens har som mål å være en totalleverandør av finansielle produkter og tjenester i Ringeriksregionen. Dette innbefatter foruten lån, innskudd og betalingsformidling også de fleste spareprodukter, livs- og skadeforsikring. Produkter og tjenester leveres i hovedsak av banken eller av produktselskapene i SpareBank 1 Gruppen AS.

Bankens har hovedkontor i Hønefoss og i tillegg to kontorer i Ringerike kommune og ett kontor i Hole kommune. I tillegg har nettbanken blitt en viktig distribusjonskanal for de fleste produkter.

Det er utarbeidet etiske retningslinjer basert på bankens verdigrunnlag. Alle ansatte er godt kjent med disse.

Bankens vedtekter, visjon, forretningsidé, hovedmål og overordnet strategi fremgår av årsrapporten.

FORHOLDET TIL EGENKAPITALBEVISEIERNE

(anbefalingens punkt 3, 4 og 5)

Eierandelskapitalen i banken er på kr 50 000 000 fordelt på 500 000 egenkapitalbevis hver pålydende kr 100. I tillegg har banken et overkursfond på kr 10 277 000,- og et utjevningsfond på kr 1 629 848,-. Egenkapitalbevisene har således en samlet kapital på kr 61 906 848 per 01.01.10. Dette utgjør 6,78 % av bankens totale egenkapital. Egenkapitalbevisene er registrert i VPS og notert på Oslo Børs. Bankens utbyttepolitikk fremgår av årsrapporten. Representantskapet fastsetter årlig utbytte basert på forslag fra styret.

Representantskapet har gitt styret fullmakt til å erverve og etablere pant i egne egenkapitalbevis for samlet pålydende kr 5 000 000. Den samlede beholdning av egenkapitalbevis som banken eier og/eller har avtalepant i, kan ikke overstige 10 % av bankens eierandelskapital. Fullmakten gjelder i 18 måneder fra 18.12.09. Bankens transaksjoner i egne egenkapitalbevis skjer via Oslo Børs.

Alle egenkapitalbevisiere likebehandles. Eierbegrensninger er nedfelt i forskrift om eierkontroll i finansinstitusjoner basert på finansieringsvirksomhetsloven § 2-2.

LOVPÅLAGTE STYRINGSORGANER – SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

(anbefalingens punkt 6, 7, 8 og 9)

Styringsprosesser

Styring og kontroll foregår gjennom forskjellige prosesser, hvor de forskjellige organene i banken enten alene eller sammen med andre er involvert. Representantskapets styring og kontroll av virksomheten skjer gjennom ordinære og ekstraordinære møter og sentrale beslutningsprosesser knyttet til behandling av årsregnskapet og disponeringer som følge av dette, valg av medlemmer til styret, kontrollkomiteen og valgkomite samt eventuelle endringer av bankens vedtekter. Styret i banken fremmer forslag til årsregnskap og disponeringen av samme til representantskapet.

Styring og kontroll på de operative planer skjer gjennom administrerende banksjef og de ansvarlige innenfor bankens definerte forretningsområder. Den finansielle rapporteringen til egenkapitalbevisiere og andre interessenter skjer ved at disse mottar finansiell informasjon gjennom bankens kvartalsrapporter. Informasjon gjøres tilgjengelig for alle som er interessert, blant annet gjennom bankens internettsider.

Bankens styrings- og kontrollorganer har hver sine oppgaver og formål, der de ulike organenes roller og ansvar på øverste nivå er definert gjennom lovgivning, forskrifter og vedtekter.

Representantskapet

Representantskapet er bankens øverste organ og har blant annet følgende hovedoppgaver:

- fører tilsyn med styrets forvaltning av selskapet i samsvarende med lov, vedtekter og representantskapets vedtak
- fastsetter regnskapet
- velger medlemmene til styret, kontrollkomite og valgkomite
- velger ekstern revisor

Representantskapet vedtar også godtgjørelse til bankens tillitsvalgte og revisor.

Det tilligger også representantskapet å treffe beslutninger i saker som:

- opprettelse og nedleggelse av filial i kommune hvor banken ikke har sitt hovedkontor, annen filial eller avdelingskontor
- fordeling av det beløp som etter sparebanklovens § 28 kan gis til allmennnyttige formål
- opptak av ansvarlig lånekapital
- fullmakt til kapitalforhøyelse

Representantskapet i Ringerikes Sparebank består av 32 medlemmer og har følgende fordeling fra de ulike interessegrupper:

▪ Innskytere/kunder	13 medlemmer
▪ Ansatte	8 medlemmer
▪ Egenkapitalbevisiere	7 medlemmer
▪ Kommunevalgte	4 medlemmer
	32 medlemmer

Representantskapet har normalt 3 møter per år. Representantskapet trer sammen hvert år som bestemt i sparebankloven for å ta imot styrets årsberetning, revisjonsberetning, kontrollkomiteens beretning og fastsette bankens regnskap og det årlige utbytte av egenkapitalbevis.

Valgkomiteer

Det er etablert egne valgkomiteer som forbereder valg til representantskapet fra hver representasjonsgruppe. Offentlig oppnevnte representanter utpekes av kommunene i bankens virkeområder. Valg av representanter for innskytterne og egenkapitalbevisierne skjer i egne valgmøter. Møtene blir kunngjort gjennom annonse i lokalavisen. I tillegg får alle egenkapitalbevisiere skriftlig innkalling. De ansatte velger sine representanter ved egne valgmøter.

Representantskapet velger en valgkomite blant representantskapets medlemmer. Valgkomiteen skal bestå av

4 medlemmer og 4 varamedlemmer og ha representanter fra alle grupper i representantskapet. Valgkomiteen forbereder valg av leder og nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til styret ekskl. de ansattes representanter. Videre forbereder valgkomiteen valg av medlemmer og varamedlemmer til kontrollkomiteen, samt medlemmer og varamedlemmer til valgkomiteen. Valgkomiteen fremmer også innstilling til honorarsatser for de tillitsvalgte. I sitt arbeid legger valgkomiteen vekt på at styret og kontrollkomiteen totalt sett har den kompetanse som banken trenger innenfor ulike forretningsområder.

Avvik fra anbefalingens punkt 7: Alle medlemmer av valgkomiteen velges blant de grupper som er representert i representantskapet. Det er ikke vurdert å utvide komiteen med et medlem som ikke er medlem av representantskapet.

Styret

Styret velges av bankens representantskap og består av 6 medlemmer med 3 varamedlemmer, hvorav 1 styremedlem og 1 varamedlem velges av de ansatte. Første varamedlem og varamedlem for de ansattes representant har møte- og talerett. Halvparten av styret velges annet hvert år.

Styret har normalt 12 – 14 møter i året. I 2009 ble det avholdt 11 ordinære styremøter og 3 ekstraordinære styremøter. Styrets første varamedlem og varamedlem for ansattes representant møter fast, og den totale fremmøteprosenten var 87 %. Flere av styrets medlemmer har lang erfaring fra tillitsverv i banken og de har bred og variert erfaring fra både offentlig og privat virksomhet.

Styret har det overordnede ansvar for forvaltning og organisering av banken i tråd med lover, forskrifter, vedtekter og vedtak fattet i representantskapet. Styret er ansvarlig for at de midler banken rår over forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Av dette følger at styret også har plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styremedlemmer skal utøve forsvarlig skjønn ved utøvelse av sitt ansvar og oppgaver.

Styret har i tillegg følgende hovedoppgaver: fastsette instruks for den daglige ledelse, fastsette bankens strategi, markeds- og organisasjonsmessige mål. Styret mottar periodisk rapportering av resultatutvikling, markedsutvikling, ledelses-, personal- og organisasjonsmessig utvikling og utvikling i risikobildet og risikoeksponeringen for banken.

Det fremgår av bankens etiske retningslinjer at "Ingen ansatte eller tillitsvalgte skal treffe avgjørelser i saker som vedkommende selv eller nærtstående har direkte/indirekte økonomiske eller andre personlige interesser i." Ved behandling av engasjement som styremedlemmene har verv eller interesse i, skal den erklære seg inhabil og forlate møtet. Ingen av styremedlemmene valgt av representantskapet har oppgaver for banken utover styrevervet.

Styrets medlemmer er definert som primærinnsidere og må forholde seg til bankens reglement når det gjelder erverv av egenkapitalbevis i banken og i SpareBank 1 allianse-bankene. Dette gjelder også for kjøp av aksjer i selskaper som har kundeforhold til banken. Etter norsk lov har styret et felles ansvar for de beslutninger som fattes. Styret har i lys av dette ikke opprettet underkomiteer, men oppretter ved behov ad-hoc komiteer som arbeider som et saksforberedende organ til styret. Dette har blitt gjort i 2009 i forbindelse med styrets arbeid med sammenstillingen mellom banken og Sparebanken Jevnaker Lunner og Gran Sparebank.

Styrets ansvar og oppgaver gjennomgås årlig og styre-arbeidet følger en fastlagt arbeidsplan. Det er utarbeidet en styreinstruks, sist revidert 2008 og vedtatt av Representantskapet 29.10.08. Instruksen gjelder styrets arbeid og saksbehandling og er bindende for styrets medlemmer og deltakende varamedlemmer. Styret foretar årlig en egevaluering av sitt virke med henblikk på arbeidsform, saksbehandling, møtestruktur og prioritering av oppgaver.

Administrerende banksjef

Adm. banksjef tilsettes av styret og står for den daglige ledelsen av bankens virksomhet i tråd med lover, vedtekter, fullmakter og instruks. Saker som etter bankens forhold er av uvanlig art eller har stor betydning legges frem for styret.

Adm. banksjef gir styret en underretning om bankens virksomhet, stilling og resultatutvikling hver måned. Fastsetting av lønn og annen godtgjørelse til adm. banksjef foretas av styret årlig.

KONTROLLORGANER

Risikostyring, intern kontroll og kontrollorganer (anbefalingens punkt 10 og 15)

Risikostyring i Ringerikes Sparebank skal støtte opp under bankens strategiske utvikling og måloppnåelse samt sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Bankens overordnede mål og strategiske valg gjøres gjennom regelmessige strategiprosesser, hvor bankens styre er involvert.

Internkontroll og risikostyring er en prosess igangsatt og gjennomført av bankens styre, ledelse og ansatte og skal identifisere, håndtere og følge opp risikoene slik at samlet risikoeksponering er i samsvar med bankens vedtatte risikoprofil. Styret følger opp vedtatte rammeverk, prinsipper, kvalitets- og risikomål gjennom:

- kvartalsvis rapport fra administrasjonen
- halvårsrapport fra intern revisor.

Styret i Ringerikes Sparebank har hovedansvaret for å sette grenser for og overvåke bankens risikoeksponering.

Styret har vedtatt en overordnet risikostrategi for banken, samt strategier og retningslinjer for styring av risiko for de ulike risikoområdene. Det foretas jevnlig vurdering av risikonivå og nødvendig kapitalbehov i henhold til gjeldende kapitaldekningsregelverk (Basel II). Bankens risiki måles og rapporteres i henhold til de strategier og retningslinjer som styret har vedtatt. Det er foreløpig ikke etablert en egen funksjon for risikostyring, men dette vil bli vurdert i 2010. Leder for økonomi/ finans-avdelingen er sammen med leder for PM og BM ansvarlig for oppfølging og kvartalsvis rapportering av risiko til administrerende banksjef og styret.

Utfyllende informasjon om risikostyring og intern kontroll i banken er redegjort for i styrets årsberetning.

Kontrollkomiteen

Kontrollkomiteen er valgt av representantskapet og består av 3 medlemmer.

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med at bankens virksomhet drives på en hensiktsmessig og betryggende måte, i samsvar med lover og forskrifter og bankens vedtekter. Kontrollkomiteen har normalt 7 – 8 møter pr. år.

Ekstern revisor

Ekstern revisors hovedoppgaver er å vurdere hvorvidt bankens årsregnskap er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. Videre skal ekstern revisor vurdere om formuesforvaltningen er ivarettatt på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll. Ekstern revisor velges av representantskapet.

Avvik fra anbefalingens punkt 15: Bankens revisor deltar ikke i styremøtet som behandler årsregnskapet, men deltar i tilsvarende kontrollkomitemøte. Revisor har ikke hatt møter med styret uten administrerende banksjef eller andre fra den daglige ledelsen til stede. Styret har ikke fastsatt retningslinjer for den daglige ledelsens adgang til å benytte revisor til andre tjenester enn revisjon. Forholdene vil bli vurdert i løpet av 2010.

Intern revisor

Intern revisjon er et redskap for styret og administrasjonen for overvåking av at risikostyringsprosessen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger over forbedringer i bankens risikostyring blir kontinuerlig gjennomgått og implementert i banken. En av hovedoppgavene til bankens internrevisjon er å bekrefte at internkontrollen er sikret i et tilstrekkelig omfang og at den fungerer som forutsatt. Intern revisor rapporterer til styret/adm. banksjef.

GODTGJØRELSE TIL STYRET OG LEDENDE ANSATTE

(anbefalingens punkt 11 og 12)

Medlemmer av styret mottar en årlig godtgjørelse som fastsettes av bankens representantskap, etter innstilling fra valgkomiteen. Eventuell ekstra godtgjørelse til styrets medlemmer blir behandlet på samme måte. Styremedlemmers honorar er ikke knyttet til bankens resultat eller lignende. Ingen av styrets medlemmer valgt av representantskapet har oppgaver for banken utover styrevervet. Nærmere informasjon om godtgjørelse og lån til styrets medlemmer samt beholdning av egenkapitalbevis i banken fremgår av årsregnskapet.

Fastsetting av lønn og annen godtgjørelse til administrerende banksjef foretas av styret. Nærmere informasjon om kompensasjon og lønn for ledende ansatte fremgår av årsregnskapet.

Avvik fra anbefalingens punkt 12: Styret har ikke fastsatt retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte. Dette er noe som vil bli vurdert i løpet av 2010.

INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

(anbefalingens punkt 13)

Korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om bankens utvikling og resultater skal skape tillit og troverdighet overfor investormarkedet, kunder og øvrige interessegrupper som ønsker å følge bankens utvikling. Informasjon til markedet formidles gjennom bankens kvartalsrapporter med presentasjonsmateriale, eget Investor Relations-område på bankens hjemmeside og børsmeldinger. Bankens finanskalendar blir offentliggjort på bankens hjemmeside www.ringbank.no.

SELSKAPSOVERTAGELSE

(anbefalingens punkt 14)

Eierstrukturen i en sparebank er lovregulert. Inntil 1. juli 2009 var det lovpålagt eierbegrensning som medførte at ingen kan eie mer enn 10 prosent av sparebankens grunnfondskapital. Etter 1. juli 2009 gjelder ikke denne begrensningen lenger.

Avvik fra anbefalingens punkt 14: Dette punktet har først blitt relevant for sparebanker fra 1. juli 2009, og banken har foreløpig ikke utarbeidet hovedprinsipper for hvordan det vil opptre ved eventuelle overtakelsestilbud. Dette vil bli vurdert fremover.

Vedtekter for Ringerikes Sparebank:

(gjeldende fra 7. november 2007)

KAP. 1 FIRMA – KONTORKOMMUNE – FORMÅL

§ 1-1 Foretaksnavn. Kontorkommune. Formål

Ringerikes Sparebank er opprettet den 4. august 1833.

Sparebanken har sitt sete i Ringerike kommune, og kontor i Hole kommune.

Den har til formål å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskytere, levere finansielle tjenester til publikum, næringsliv og offentlig sektor, og å forvalte på trygg måte de midler den rår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker.

Sparebanken kan utføre alle vanlige bankforretninger og banktjenester i samsvar med den til enhver tid gjeldende lovgivning.

KAP. 2 GRUNNFONDET

§ 2-1 Grunnfondet

Sparebankens opprinnelige grunnfond, 225 Spd., var ytt av Norderhov Sogneselskap og av private bidragsytere. Dette grunnfondet er tilbakebetalt i 1852.

Stiftere eller andre har ikke rett til utbytte av virksomheten utover eventuell forrentning av grunnfondsbevis.

Med Finansdepartementets samtykke kan representantskapet vedta å utstede omsettelige, utbytteberettigede grunnfondsbevis med representasjonsrett i representantskapet i henhold til sparebanklovens § 2 annet ledd.

§ 2-2 Grunnfondsbevis

Sparebankens grunnfondsbeviskapital utgjør kr 50.000.000 fordelt på 500.000 grunnfondsbevis à kr 100,- fullt innbetalt. Sparebankens grunnfondsbevis skal være registrert i Verdipapirsentralen.

Alt erverv av grunnfondsbevis skal meldes til banken innen én måned.

Erverver av grunnfondsbevis har stemmerett når ervervet er registrert i Verdipapirsentralen.

KAP. 3 REPRESENTANTSKAP

§ 3-1 Representantskap

Sparebankens representantskap skal se til at banken virker etter sitt formål i samsvar med lov, vedtekter og representantskapets vedtak.

Representantskapet skal ha 32 medlemmer med 16 varamedlemmer.

13 medlemmer med 6 varamedlemmer velges av innskyterne, jfr. § 3-2.

4 medlemmer med 2 varamedlemmer velges av kommunene, jfr. § 3-3.

8 medlemmer med 4 varamedlemmer velges av de ansatte i samsvar med forskrift av 23. desember 1977 nr. 9386 om de ansattes rett til representasjon i sparebankenes og forretningsbankenes styrende organer. De ansattes valg må være avholdt innen utgangen av januar.

7 medlemmer med 4 varamedlemmer velges av grunnfondsbeviserne i samsvar med forskrift av 7. februar 2001 om grunnfondsbevis i sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringsselskaper. Valget må være avholdt innen utgangen av april.

Medlemmene av representantskapet velges for fire år. Varamedlemmer som velges av innskyterne velges for ett år. Varamedlemmer som velges av de ansatte velges for to år. Varamedlemmer som velges av kommunestyrene og av grunnfondsbeviserne, velges for fire år. Minst tre fjerdedeler av representantskaps-medlemmene skal være personer som ikke er ansatt i banken.

§ 3-2 Innskytternes valg til representantskapet

De innskyterne som har og i de siste seks måneder har hatt et innskudd i banken på minst 500 kroner, velger hvert år henholdsvis fire og tre medlemmer og seks varamedlemmer. Fordelingen ved det første valg etter vedtektsendringen avgjøres ved loddtrekning, som foretas av innskytternes valgkomite. Bare myndig person kan som personlig innskyter eller som representant for annen innskyter, stemme ved valget. Ingen kan avgi mer enn to stemmer, én på grunnlag av eget innskudd og én som representant for annen innskyter.

Innskytternes valg av medlemmer med varamedlemmer til representantskapet skal skje på valgmøter i samsvar med forskrifter fastsatt i medhold av sparebanklovens § 8 a femte ledd.

Til medlemmer og varamedlemmer kan innskyterne bare velge myndige personlige innskytere som har stemmerett etter første ledd, jfr. sparebanklovens § 8a. Valg etter denne paragraf må være avholdt innen utgangen av april.

Av de innskytervalgte medlemmene som er valgt ved første valg, går en fjerdedel ut etter loddtrekning hvert av de første tre år og deretter de som har gjort tjeneste lengst. Loddtrekningen foretas av valgkomitéen. Uttredende medlemmer kan gjenvelges, jfr. dog kap. 10.

§ 3-3 Kommunestyrenes valg til representantskapet

Ringerike kommunestyre velger hvert fjerde år tre medlemmer med ett varamedlem, mens Hole kommunestyre velger ett medlem med ett varamedlem.

Valg etter denne paragraf må være avholdt innen utgangen av januar.

§ 3-4 Grunnfondsbeveiseiernes valg til representantskapet

Grunnfondsbeveiseiernes valg av medlemmer og varamedlemmer til representantskapet skjer i samsvar med forskrift av 7. feb. 2001 om grunnfondsbevis i sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringsselskaper. Grunnfondsbeveiseiere som vil delta i valget, skal melde seg hos banken innen en bestemt frist som angis i innkallingen og som ikke skal utløpe tidligere enn tre dager før valget finner sted. Har en grunnfondsbeveiseier ikke meldt seg i rett tid, kan han nektes adgang til å delta i valget. Kunngjøring om grunnfondsbeveiseiernes valg skjer i Ringerikes Blad og på bankens hjemmeside.

KAP. 4 KONTROLLKOMITE**§ 4-1 Kontrollkomite**

Representantskapet velger annethvert år en kontrollkomite med tre medlemmer og ett varamedlem. Et medlem av kontrollkomiteen skal tilfredsstillende krav som stilles til dommere etter lov av 13. august 1915 nr. 5 om domstolene § 54 annet ledd.

Kontrollkomiteens leder og nestleder velges av representantskapet ved særskilte valg.

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med sparebankens virksomhet i samsvar med sparebanklovens § 13 og instruks gitt av representantskapet og godkjent av Kredittilsynet.

KAP. 5 STYRET**§ 5-1 Styrets sammensetning**

Styret består av seks medlemmer med tre varamedlemmer valgt av representantskapet.

Styrets leder og nestleder velges av representantskapet ved særskilte valg. Ett medlem velges blant de ansatte. For dette medlem velges ett personlig varamedlem som har møte- og talerett.

Samtlige valgte medlemmer velges for to år og varamedlemmene for ett år. Av de valgte medlemmer uttrer tre hvert år. Etter det første året uttrer tre medlemmer etter loddtrekning. Loddtrekning foretas av valgkomiteen. Uttredende medlemmer og varamedlemmer kan gjenvelges, jfr. likevel kap. 10.

§ 5-2 Styret. Innkalling. Vedtak. Protokoll

Styrets leder kaller styret sammen til møte minst én gang i måneden og ellers så ofte sparebankens virksomhet tilsier det, eller når et styremedlem krever det.

Styret er vedtaksført når minst fire medlemmer er til stede. Vedtak treffes ved alminnelig flertallsbeslutning. Ved stemmelikhet gjør styrelederens eller møtelederens stemme utslaget.

Styrets forhandlingsprotokoll skal underskrives av de tilstedeværende, som står til felles ansvar med mindre noen av dem har latt sin protest protokollere. Fraværende styremedlemmer skal gjøre seg kjent med vedtak som er truffet i deres fravær.

§ 5-3 Styrets ansvar og plikter

Styret leder sparebankens virksomhet. Styret er ansvarlig for at de midler sparebanken rår over, forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Styret skal sørge for en tilfredsstillende organisering av bankens virksomhet og har plikt til å sørge for at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Styret fastsetter instruks for daglig leder med særlig vekt på oppgaver og ansvar.

Styret skal påse at banken har god intern kontroll for oppfyllelse av de bestemmelser som gjelder for virksomheten, herunder bankens verdigrunnlag og etiske retningslinjer. Styret fastsetter de nødvendige fullmakter for bankens virksomhet.

Bankens daglige leder eller to av styrets medlemmer i fellesskap representerer sparebanken og forplikter med sin underskrift. Styret kan gi prokura og spesialfullmakter.

§ 5-4 Daglig leders ansvar og plikter

Daglig leder har den daglige ledelse av sparebanken og skal følge den instruks og de pålegg styret har gitt.

Den daglige ledelse omfatter ikke avgjørelser i saker som etter bankens forhold er av uvanlig art eller av stor betydning.

Daglig leder skal sørge for at bankens bokføring er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte.

KAP. 6 VALGKOMITEER**§ 6-1 Valgkomite for representantskapets valg**

Representantskapet velger en valgkomite blant representantskapets medlemmer. Komiteen skal bestå av fire medlemmer og fire varamedlemmer og ha representanter fra alle grupper i representantskapet. Valget gjelder for to år om gangen. Hvert år uttrer de som har gjort tjeneste lengst, første gang uttrer to medlemmer etter loddtrekning som foretas av valgkomiteen.

Valgkomiteen skal forberede valg av leder og nestleder i representantskapet, leder, nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til styret unntatt ansattes representanter, kontrollkomiteens leder og nestleder, medlemmer og varamedlem, samt medlemmer og varamedlemmer av valgkomiteen som omhandles i denne paragraf. For det styremedlem med varamedlem som skal

velges blant de ansatte, avgir bare representanten for de ansatte i valgkomiteen innstilling.
Valgkomiteens innstilling skal begrunnes.

§ 6-2 Valgkomite for innskytternes valg

De innskytervalgte medlemmer av representantskapet velger en valgkomite på tre medlemmer og tre varamedlemmer. Bestemmelsene i § 6-1, første ledd, om valgperiode og funksjonstid gjelder tilsvarende.

Valgkomiteen skal forberede innskytternes valg av medlemmer med varamedlemmer til representantskapet, samt valget av medlemmer og varamedlemmer av valgkomiteen som omhandles i denne paragraf.

Valgkomiteens innstilling skal begrunnes.

§ 6-3 Valgkomite for grunnfondsbeveiseiernes valg

De grunnfondsbeveiseiervalgte medlemmer av representantskapet velger en valgkomite på tre medlemmer og tre varamedlemmer. Bestemmelsen i § 6-1, første ledd, om valgperiode og funksjonstid gjelder tilsvarende.

Valgkomiteen skal forberede grunnfondsbeveiseiernes valg av medlemmer med varamedlemmer til representantskapet, samt valget av medlemmer og varamedlemmer av valgkomiteen som omhandles i denne paragraf.

Valgkomiteens innstilling skal begrunnes.

KAP. 7 ÅRSOPPGJØRET

§ 7-1 Årsoppgjøret. Beretninger. Tidsfrister

Styret skal sørge for at årsoppgjøret (årsregnskapet og årsberetning) legges fram for revisor og kontrollkomiteen. Årsoppgjøret skal så vidt mulig være avsluttet og ferdig til revisjon innen utgangen av januar.

Når revisor har lagt fram sin beretning, jfr. revisorloven § 5-6, og kontrollkomiteen har gitt sin melding med uttalelse om hvorvidt resultatregnskapet og balansen bør fastsettes som bankens regnskap, jfr. sparebanklovens § 13, sjuende ledd, skal styret sende årsoppgjøret, revisjonsberetningen og kontrollkomiteens melding til samtlige representanter innen åtte dager før det representantskapsmøte som behandler årsregnskapet.

Representantskapet trer sammen hvert år som bestemt i sparebanklovens § 11, første ledd, pkt. b) for å ta imot styrets årsberetning, revisjonsberetningen og kontrollkomiteens melding og fastsette bankens regnskap og årlig utbytte på grunnfondsbevis.

KAP. 8 REVISJONEN

§ 8-1 Revisorvalg. Godtgjørelse. Ansvar

Representantskapet velger statsautorisert revisor for banken og fastsetter godtgjørelsen.

Slutter revisor, kan representantskapets leder sammen med kontrollkomiteen engasjere en ny revisor,

som tjenestegjør til neste representantskapsmøte hvor endelig valg foretas.

Revisor skal granske sparebankens årsoppgjør og regnskaper og behandling av dens anliggender for øvrig i samsvar med lov, forskrifter gitt i medhold av lov, vedtekter og eventuelle pålegg gitt av representantskapet.

KAP. 9 OVERSKUDD

§ 9-1 Overskudd. Gaver

Overskuddet av bankens virksomhet etter fradrag av utbytte på grunnfondsbeviskapitalen skal legges til bankens fond. Gaver kan bevilges i samsvar med sparebanklovens § 28.

KAP. 10 TJENESTETID – ALDERSGRENSE

§ 10-1 Tjenestetid for tillitsvalgte

Et valgt medlem eller leder av representantskapet, kontrollkomiteen eller styret kan ikke ha dette tillitsverv i et sammenhengende tidsrom lengre enn 12 år eller ha disse tillitsverv i mer enn 20 år sammenlagt. En person kan ikke velges eller gjenvelges til noen av disse verv dersom han på grunn av bestemmelsen i foregående punktum ikke kan sitte valgperioden ut.

§ 10-2 Høyeste aldersgrense for tjenestemenn

Høyeste aldersgrense for daglig leder og andre fast ansatte er 67 år.

KAP. 11 VEDTEKTSENDRINGER

§ 11-1 Vedtektsendringer

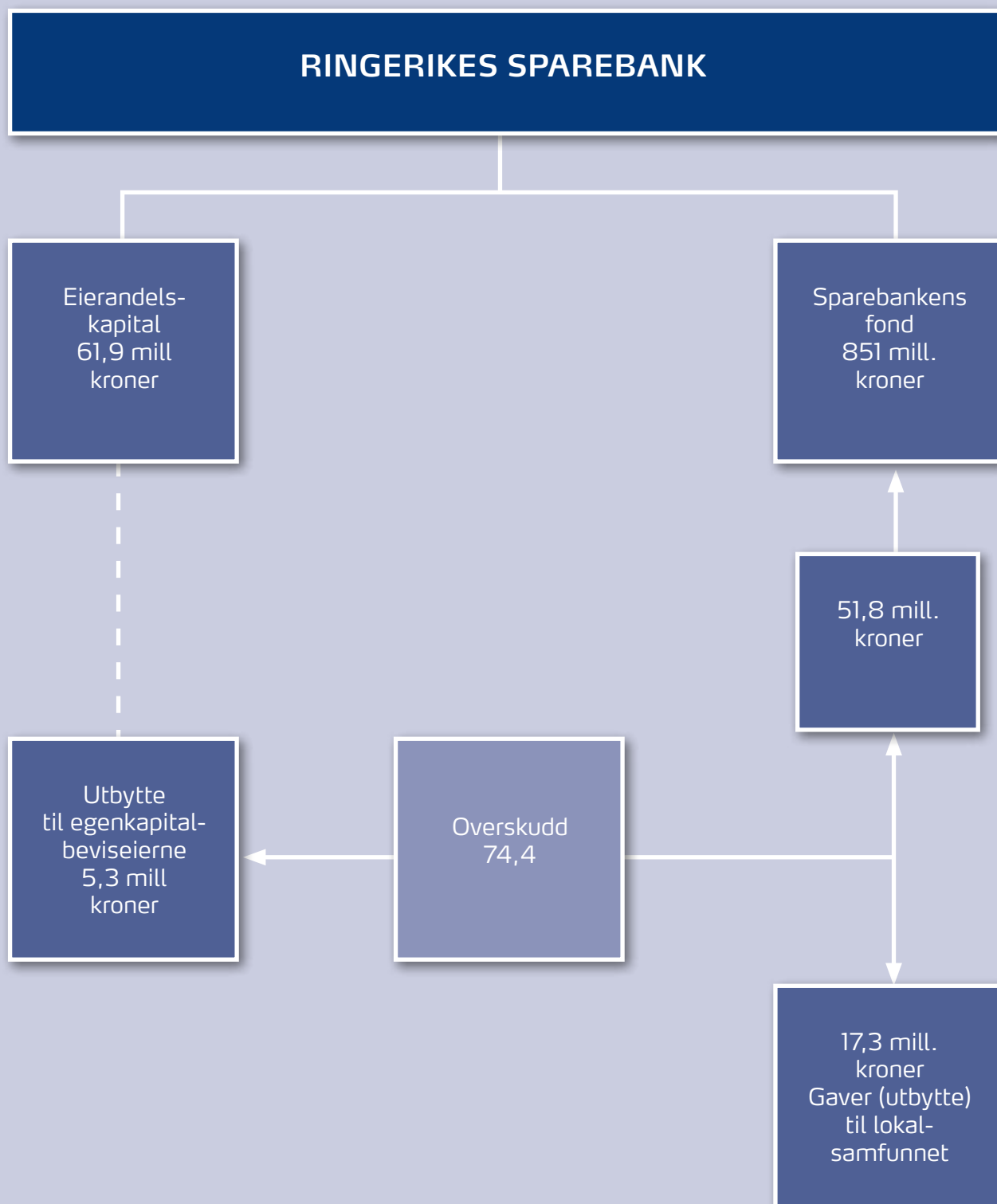
Endring av disse vedtektene kan vedtas av representantskapet når forslag om det er fremsatt i et tidligere møte. Vedtaket er gyldig når minst to tredjedeler av dem som er til stede og minst halvdel av alle medlemmene stemmer for det. Vedtaket kan ikke settes i verk før det er godkjent av Kredittilsynet.

§ 11-2 Vedtektenes ikrafttredelse

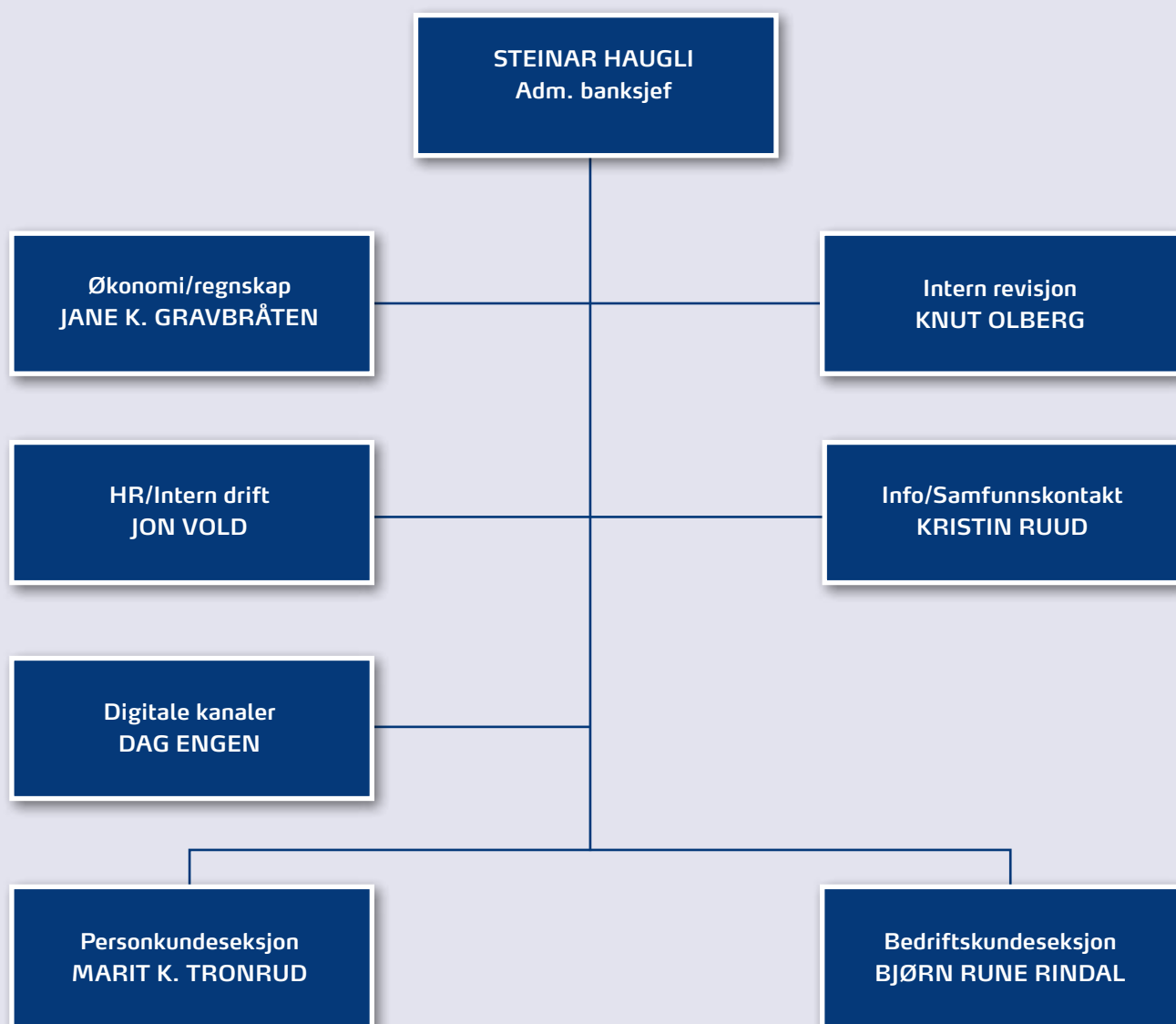
Disse vedtekter trer i kraft når de er godkjent i henhold til sparebanklovens § 5, siste punktum. Fra samme tid oppheves tidligere vedtekter, sist godkjent av Kredittilsynet 7. desember 2005.

Disse vedtekter er vedtatt av representantskapet for Ringerikes Sparebank i møte 17. oktober 2007 og godkjent av Kredittilsynet 7. november 2007.

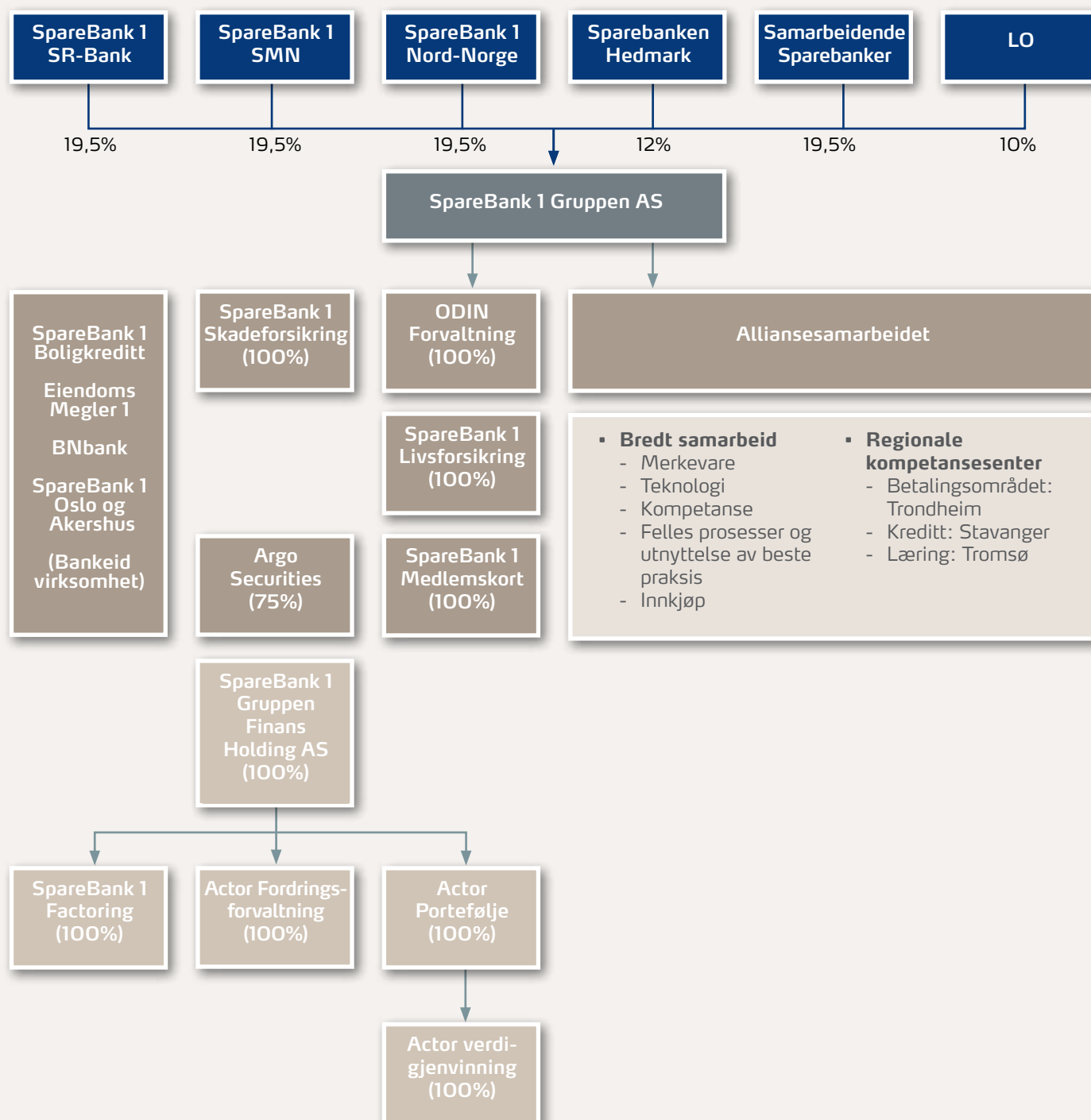
Disponering av bankens overskudd:

Organisasjonsplan Ringerikes Sparebank:

SpareBank 1-alliansen:

SpareBank 1-alliansen:

SpareBank 1-alliansen, nøkkeltall (per 2009)

- 20 selvstendige sparebanker
 - Herav 7 børsnoterte grunnfondsbevisbanker
- To felleseide forretningsbanker
 - BNbank og Bank 1 Oslo
- Total forvaltning: ca NOK 620 mrd. (inkl. BNbank)
- Totalt egne kontorer: 352
- Totalt distribusjonskontorer: 378
- Totalt antall årsverk: ca 6 300
- Antall nettkunder: ca 530.000

SpareBank 1-bankene

- SpareBank 1 Nord-Norge
- SpareBank 1 SMN
- SpareBank 1 SR-Bank
- Sparebanken Hedmark
- SpareBank 1 Ringerike
- Rygge-Vaaler Sparebank
- SpareBank 1 Hallingdal
- SpareBank 1 Buskerud-Vestfold
- SpareBank 1 Gran
- SpareBank 1 Gudbrandsdal
- SpareBank 1 Jevnaker Lunner
- SpareBank 1 Nordvest
- Halden SpareBank 1
- SpareBank 1 Telemark
- Modum SpareBank 1
- SpareBank 1 Lom og Skjåk
- SpareBank 1 Nøtterøy og Tønsberg
- SpareBank 1 Volda Ørsta
- SpareBank 1 Hardanger
- SpareBank 1 Kvinnherad
- SpareBank 1 Oslo og Akershus
- BNbank

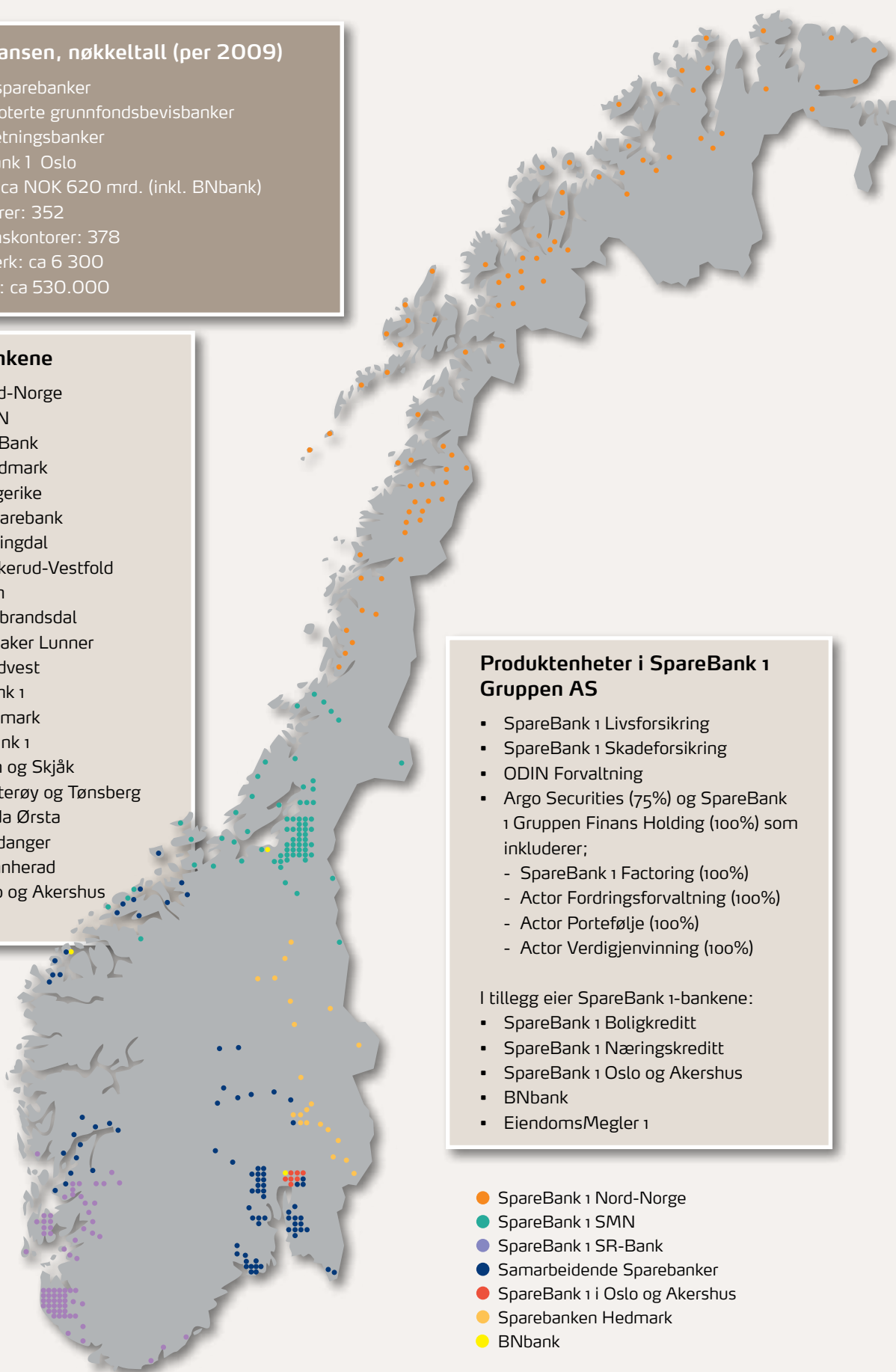
Produktenheter i SpareBank 1 Gruppen AS

- SpareBank 1 Livsforsikring
- SpareBank 1 Skadeforsikring
- ODIN Forvaltning
- Argo Securities (75%) og SpareBank 1 Gruppen Finans Holding (100%) som inkluderer;
 - SpareBank 1 Factoring (100%)
 - Actor Fordringsforvaltning (100%)
 - Actor Portefølje (100%)
 - Actor Verdigjenvinning (100%)

I tillegg eier SpareBank 1-bankene:

- SpareBank 1 Boligkreditt
- SpareBank 1 Næringskreditt
- SpareBank 1 Oslo og Akershus
- BNbank
- EiendomsMegler 1

- SpareBank 1 Nord-Norge
- SpareBank 1 SMN
- SpareBank 1 SR-Bank
- Samarbeidende Sparebanker
- SpareBank 1 i Oslo og Akershus
- Sparebanken Hedmark
- BNbank

HOVEDKONTOR

Søndre Torv 6, 3510 Hønefoss
Postboks 518 Sentrum, 3504 Hønefoss
Tlf. 32 11 33 00
Fax. 32 11 33 01
e-post: firmapost@ringbank.no
www.ringbank.no

FILIALER

Hole	Tlf. 32 16 00 90
Hønen	Tlf. 32 18 14 00
Sokna	Tlf. 32 18 14 40

SpareBank
RINGERIKE